załącznik nr 2
do Uchwały Nr .....
Zarządu Województwa Lubuskiego
z dnia ..... 2026 r.

Fundusze Europejskie

Regulamin wyboru projektów w sposób konkurencyjny nr FELB.14.03-IZ.00-002/26 Podregion Gorzowski

w ramach Działania 14.03 Gotowość cywilna w ramach edukacji dorosłych
Priorytetu 14 Fundusze Europejskie dla bezpieczeństwa i gotowości cywilnej mieszkańców
Regionalnego Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027.

Nabór wniosków od 6 listopada 2026 r. do 18 grudnia 2026 r.








AI GENERATED GRAFIKI WYGENEROWANE PRZEZ SZTUCZNĄ INTELIGENCJĘ

Fundusze Europejskie dla Lubuskiego | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | Lubuskie Warte zachodu

Spis treści

INFORMACJE OGÓLNE 4

Wykaz skrótów 4

Wykaz pojęć 5

1.1. Akty prawne i dokumenty programowe 11

1.2. Informacje podstawowe 14

1.3. Informacje na temat zmiany Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny 16

1.4. Forma i sposób udzielania Wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących naboru 17

II. PRZEDMIOT NABORU 19

2.1. Podstawowe informacje o naborze 19

2.2. Nazwa i adres instytucji organizującej nabór 22

2.3. Termin składania wniosków o dofinansowanie projektu 22

2.4. Forma składania i sposób przygotowania wniosków o dofinansowanie projektu 23

2.4.1. Forma składania wniosków o dofinansowanie projektu 23

2.4.2. Sposób przygotowania wniosków o dofinansowanie projektu 25

2.4.3. Sposób przygotowania wniosków (przypadki szczególne) 27

2.5. Forma i sposób komunikacji w naborze 28

2.6. Kwota przeznaczona na realizację projektów 29

2.7. Forma finansowania 31

III. SPOSÓB WYBORU PROJEKTÓW 31

3.1. Przebieg naboru 31

3.2. Sposób podania do publicznej wiadomości wyników naboru oraz informacje o sposobie postępowania z wnioskami o dofinansowanie projektu po rozstrzygnięciu naboru 44

3.3. Wycofanie (anulowanie) złożonego wniosku o dofinansowanie projektu w aplikacji SOWA EFS 44

3.4. Unieważnienie postępowania w zakresie wyboru projektów 45

3.5. Środki odwoławcze przysługujące Wnioskodawcy w przypadku negatywnej oceny projektu 46

3.6. Wymagania dotyczące etapu podpisywania umowy 49

3.6.1 Wymogi ogólne dotyczące przygotowania umowy 49

3.6.2. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy 50

IV. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYBORU PROJEKTÓW 53

4.1. Typy Wnioskodawców/beneficjentów – podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu 53

4.2. Wymagania dotyczące grupy docelowej 55

4.3. Obszar realizacji projektu 59
4.4. Kryteria wyboru projektów 60
4.5. Wymagania dot. kwalifikowalności wydatków 61
4.5.1 Zasady ogólne dla okresu kwalifikowalności wydatków w programie 61
4.5.2 Metoda rozliczania wydatków 63
4.5.3 Koszty pośrednie 66
4.5.4 Zastosowanie klauzul społecznych 67
4.6. Wymagania finansowe 68
4.7. Wymagania dotyczące partnerstwa 69
4.8. Realizacja zasad horyzontalnych 71
4.9. Wskaźniki monitorowania postępu rzeczowego w ramach projektu 72
4.9.1 Wskaźniki obligatoryjne i inne wskaźniki kluczowe obowiązkowe w ramach projektu 72
4.9.2 Przykłady dokumentów monitorujących i potwierdzających osiągnięcie wskaźników 78
4.9.3 Definicje operacyjne wskaźników 81
V. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE NABORU 105
VI. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS 128
VII. ZAŁĄCZNIKI 128

INFORMACJE OGÓLNE

Wykaz skrótów

CST2021 – Centralny system teleinformatyczny, tj. system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 2 pkt 29 ustawy wdrożeniowej, w którym rejestruje się i przechowuje w formie elektronicznej dane, zgodnie z art. 72 ust. 1 lit. e Rozporządzenia ogólnego, którego budowę, rozwój i utrzymanie zapewnia minister odpowiedzialny za rozwój regionalny;

EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus;

E-DORĘCZENIA – elektroniczny odpowiednik listu poleconego za potwierdzeniem odbioru. Dzięki tej usłudze podmioty publiczne, obywatele i firmy mogą korzystać z wygodnych i bezpiecznych doręczeń elektronicznych. Są one równoważne prawnie tradycyjnej przesyłce poleconej za potwierdzeniem odbioru;

ION – Instytucja Organizująca Nabór;

FEWL 21-27 – Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

IZ FEWL 21-27 – Instytucja Zarządzająca programem Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

IZ RP FEWL 21-27 – Instytucja Zarządzające Regionalnym Programem Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

KE – Komisja Europejska;

KM – Komitet Monitorujący Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

KOP – Komisja Oceny Projektów, o której mowa w art. 53 ustawy wdrożeniowej;

KPA – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;

MŚP – mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa;

SM EFS – System Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego Plus to aplikacja wchodząca w skład CST2021 wspierająca procesy monitorowania udzielanych wsparć do obsługi procesu gromadzenia i monitorowania danych podmiotów i uczestników otrzymujących wsparcie w ramach projektów realizowanych

ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus dla perspektywy finansowej 2021-2027;

SOWA EFS – System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych EFS, wchodzący w skład CST2021, wspierający proces ubiegania się o środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus;

Pzp – ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych;

RP – Regionalny Program;

RP FEWL 21-27 – Regionalny Program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

RODO – Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych;

Rozporządzenie EFS+ – Rozporządzenie 2021/1057 ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 DZ.U.UE.L.2021.231.21 z dnia 2021.06.30;

SZOP FELB 21-27 – Szczegółowy Opis Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

UE – Unia Europejska;

UMWL – Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze;

WOP – Wniosek o Płatność;

WSA – Wojewódzki Sąd Administracyjny;

ZWL – Zarząd Województwa Lubuskiego.

Wykaz pojęć

beneficjent – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego;

Baza Konkurencyjności (BK2021) – strona internetowa prowadzona przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego przeznaczona do zamieszczania zapytań ofertowych zgodnie z zasadą konkurencyjności określoną w podrozdziale 3.2 Zasada konkurencyjności w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (https://bazakonkurencyjnosci.funduszeeuropejskie.gov.pl/);

cross-financing – zasada, o której mowa w art. 25 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS+ w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu;

cyberbezpieczeństwo – definicja zgodna z art. 2 pkt. 4 ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa;

cyberzagrożenie – definicja zgodna z art. 2 pkt. 4a) ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa;

DNSH (Do No Significant Harm) – zasada „nie czyń poważnych szkód", zgodnie z którą realizacja projektu nie może powodować znaczącej szkody dla żadnego z celów środowiskowych określonych w przepisach Unii Europejskiej;

dofinansowanie – finansowanie, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy wdrożeniowej; w przypadku instrumentów finansowych – finansowanie w oparciu o umowę o dofinansowanie („umowę o finansowaniu") zgodnie z załącznikiem X rozporządzenia ogólnego;

ekspert – osoba, o której mowa w rozdziale 17 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027;

gotowość cywilna – należy przez to rozumieć, na potrzeby niniejszego Regulaminu, zdolność osób i organizacji, w szczególności przedsiębiorstw i ich pracowników, do przygotowania się na wystąpienie zagrożeń i sytuacji kryzysowych, właściwego reagowania na te zagrożenia oraz podejmowania działań służących ochronie życia i zdrowia ludzi, zasobów, procesów oraz ciągłości funkcjonowania organizacji, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1907, z późn. zm.);

instytucja organizująca nabór – instytucja odpowiedzialna za organizację i przeprowadzenie naboru (ION);

komisja oceny projektów – komisja, o której mowa w art. 53 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027;

kompetencje - wyodrębniony zestaw efektów uczenia się, obejmujący wiedzę, umiejętności oraz postawy lub kompetencje społeczne, umożliwiający odpowiedzialne i samodzielne stosowanie nabytej wiedzy oraz umiejętności w określonej sytuacji. W rozumieniu analizy kompetencje oznaczają zdolność do łączenia wiedzy teoretycznej, sprawności praktycznych i odpowiedzialnego działania, np. samodzielnego rozpoznania incydentu, podjęcia właściwej reakcji oraz zastosowania obowiązujących procedur.

kompetencje podwójnego zastosowania (dual-use) – wiedza, umiejętności i kompetencje, które mogą być wykorzystywane zarówno w działalności cywilnej, jak i w działaniach służących reagowaniu na sytuacje kryzysowe, ochronie ludności, bezpieczeństwu lub utrzymaniu ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa;

kryteria wyboru projektów – kryteria, o których mowa w art. 2 pkt 16 ustawy wdrożeniowej, umożliwiające ocenę projektu, zatwierdzone przez komitet monitorujący, o którym mowa w art. 38 rozporządzenia ogólnego;

kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w drodze edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania. Kwalifikacja może być potwierdzona w szczególności dyplomem, certyfikatem, zaświadczeniem lub protokołem z egzaminu;

mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa – przedsiębiorstwa spełniające kryteria określone dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w art. 2 załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, tj.:

- do kategorii mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP") należą przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR, lub roczna suma bilansowa nie przekracza 43 milionów EUR,
- w kategorii MŚP małe przedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 10 milionów EUR,

• w kategorii MŚP mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 milionów EUR;

osoba starsza – osoba, która ukończyła 60 rok życia;

osoba z niepełnosprawnościami – osoba niepełnosprawna w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także osoba z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;

partner – podmiot w rozumieniu art. 39 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, który jest wymieniony we wniosku o dofinansowanie projektu, realizujący wspólnie z beneficjentem (i ewentualnie innymi partnerami) projekt na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, bez którego realizacja projektu nie byłaby możliwa;

personel projektu – osoby zaangażowane do realizacji zadań lub czynności w ramach projektu na podstawie stosunku pracy i wolontariusze wykonujący świadczenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338), zwanej dalej: „ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie”; personelem projektu jest również osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą będąca beneficjentem oraz osoby z nią współpracujące w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych”;

projekt – przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności albo Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu;

przetwarzanie danych osobowych – operacja lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie,

organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez przesyłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie;

regulamin – regulamin wyboru projektów w sposób konkurencyjny, o którym mowa w art. 51 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych za środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027;

szczegółowy opis priorytetów programu – dokument przygotowany i przyjęty przez instytucję zarządzającą krajowym programem albo regionalnym programem, określający w szczególności zakres działań realizowanych w ramach poszczególnych priorytetów programu;

uczestnik projektu – osoba fizyczna, bez względu na wiek, bezpośrednio korzystająca z interwencji EFS+. Osoby korzystające bezpośrednio ze wsparcia EFS+ to osoby, które ta interwencja ma na celu wesprzeć. Jako uczestników wykazuje się wyłącznie te osoby, które można zidentyfikować i uzyskać od nich dane niezbędne do określenia między innymi wspólnych wskaźników produktu (dotyczących co najmniej płci, statusu na rynku pracy, wieku, wykształcenia) i dla których planowane jest poniesienie określonego wydatku. Osób niekorzystających z bezpośredniego wsparcia nie należy wykazywać jako uczestników. Bezpośrednie wsparcie uczestnika to wsparcie, na które zostały przeznaczone określone środki, świadczone na rzecz konkretnej osoby, mające doprowadzić do uzyskania korzyści przez uczestnika (np. nabycia kompetencji, podjęcia zatrudnienia);

umiejętność - praktyczna zdolność do wykonywania określonych czynności, zadań, funkcji oraz rozwiązywania problemów właściwych dla danej dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej, nabyta w procesie uczenia się. W zakresie przedmiotowej problematyki oznacza w szczególności zdolność do praktycznego wykonania czynności związanych z gotowością cywilną, cyberbezpieczeństwem lub przemysłem obronnym, np. przeprowadzenia ewakuacji, rozpoznania próby phishingu albo właściwego zastosowania procedury reagowania;

umowa o dofinansowanie projektu – umowa lub porozumienie, o których mowa odpowiednio w art. 2 pkt 32 lit. a i b ustawy wdrożeniowej;

uniwersalne projektowanie – projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne. W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności, koncepcja uniwersalnego projektowania jest realizowana przez zastosowanie co najmniej standardów dostępności dla polityki spójności 2021-2027;

wniosek o dofinansowanie projektu – dokument, w którym zawarte są informacje na temat wnioskodawcy oraz opis projektu lub przedstawione w innej formie informacje na temat projektu i wnioskodawcy, na podstawie których dokonuje się oceny spełnienia przez ten projekt kryteriów wyboru projektów. Za integralną część wniosku o dofinansowanie projektu uznaje się wszystkie jego załączniki;

wnioskodawca – podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu;

wskaźniki produktu – mierzą wielkość i pokazują charakter oferowanego wsparcia lub grupę docelową objętą wsparciem w Programie lub projekcie. Produkt stanowi wszystko, co zostało uzyskane w wyniku działań współfinansowanych z EFS+. Są to zarówno wytworzone dobra, jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu. Wskaźniki produktu w Programie określone są na poziomie celu szczegółowego oraz odnoszą się, co do zasady, do osób lub podmiotów objętych wsparciem, ale mogą odwoływać się również do wytworzonych dóbr i usług;

wskaźniki rezultatu bezpośredniego – dotyczą oczekiwanych efektów wsparcia ze środków EFS+. Określają efekt zrealizowanych działań w odniesieniu do osób lub podmiotów, np. w postaci zmiany sytuacji na rynku pracy. W celu ograniczenia wpływu czynników zewnętrznych na wartość wskaźnika rezultatu bezpośredniego, powinien on być jak najbliżej powiązany z działaniami wdrażanymi w ramach odpowiedniego projektu. Oznacza to, że wskaźnik rezultatu obrazuje efekt wsparcia udzielonego danej osobie/podmiotowi i nie obejmuje efektów dotyczących grupy uczestników/podmiotów, która nie otrzymała wsparcia. Wskaźniki rezultatu odnoszą się w przypadku osób/podmiotów bezpośrednio do sytuacji po zakończeniu wsparcia, tj. do 4 tygodni od zakończenia udziału przez uczestnika lub podmiot obejmowany wsparciem w projekcie, o ile definicja wskaźnika nie mówi inaczej;

wykonawca – osoba fizyczna[1], osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która oferuje na rynku wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług lub ubiega się o udzielenie zamówienia, złożyła ofertę lub zawarła umowę w sprawie zamówienia publicznego (zgodnie z art. 7 pkt 30 Pzp) w ramach projektu;

wytyczne kwalifikowalności – wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

1.1. Akty prawne i dokumenty programowe

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, **zwanego dalej rozporządzeniem ogólnym**;
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1296/2013, **zwanego dalej rozporządzeniem EFS+**;
3. Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce - z dnia 30 czerwca 2022 r;
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE **zwanego dalej „RODO”**;
5. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;

[1] Nie dotyczy osób będących personelem projektu.

6. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, **zwanej dalej ustawą**;
7. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego;
8. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny;
9. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
10. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych;
11. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
12. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
13. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych;
14. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
15. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
16. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych;
17. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych;
18. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
19. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;
20. Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027;
21. Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027;
22. Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027;
23. Wytyczne dotyczące realizacji zasady partnerstwa na lata 2021-2027;
24. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027;

25. Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027;
26. Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027;
27. Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021–2027;
28. Program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 (przyjęty przez Zarząd Województwa Lubuskiego Uchwałą nr 304/4195/22 z dnia 13 grudnia 2022 roku, z późn. zm.) zatwierdzonego przez Komisję Europejską decyzją wykonawczą nr C(2022)8871 z dnia 7 grudnia 2022 roku, **zwanego dalej Programem – RP FEWL 21-27**;
29. Szczegółowy Opis Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 zatwierdzony przez ZWL;
30. Kryteria wyboru projektów w zakresie danego naboru FEWL 2021-2027;
31. Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, **zwanej dalej ustawą o ochronie ludności i obronie cywilnej**;
32. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia;
33. Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa;

Zgodność z prawodawstwem jest przedmiotem oceny na podstawie kryterium horyzontalnego nr 8: *Zgodność z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych i innym właściwym prawodawstwem krajowym*. W kwestiach nieuregulowanych w Regulaminie mają zastosowanie akty prawa krajowego i unijnego oraz dokumenty programowe właściwe dla przedmiotu naboru.

Uwaga!
Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany jest korzystać z aktualnej na dzień ogłoszenia naboru wersji dokumentów. Zaleca się, aby Wnioskodawca aplikujący o środki w ramach naboru na bieżąco zapoznawał się z informacjami zamieszczanymi na stronie internetowej oraz na portalu ION.

1.2. Informacje podstawowe

1. Regulamin wyboru projektów w sposób konkurencyjny w szczególności określa cel i zakres naboru, zasady jego organizacji, warunki uczestnictwa, sposób wyboru projektów oraz pozostałe informacje niezbędne podczas przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektu w ramach naboru nr FELB.14.03-IZ.00-002/26 ze środków Regionalnego Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 (RP FEWL 21-27).
2. Nabór ogłaszany jest w ramach Priorytetu FELB.14 Fundusze Europejskie dla bezpieczeństwa i gotowości cywilnej mieszkańców, Działania FELB.14.03 Gotowość cywilna w ramach edukacji dorosłych.
3. Nabór i wybór projektów do dofinansowania prowadzony jest w sposób konkurencyjny.
4. Celem postępowania w niniejszym naborze jest wybór do dofinansowania projektów spełniających wszystkie kryteria wyboru projektów, które wśród projektów z wymaganą sumaryczną liczbą punktów uzyskały kolejno największą liczbę punktów i do wyczerpania kwoty środków przewidzianych na realizację (dofinansowanie) projektów w naborze.
5. Regulamin wyboru projektów w sposób konkurencyjny oraz wszystkie niezbędne dokumenty umożliwiające prawidłowe przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu w ramach danego naboru dostępne są na stronie internetowej www.funduszeue.lubuskie.pl oraz na portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl.
6. Przystąpienie do naboru jest równoznaczne z akceptacją przez Wnioskodawcę postanowień niniejszego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny.
7. Złożenie wniosku o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór jest jednoznaczne ze złożeniem przez Wnioskodawcę oświadczeń, wskazanych w Sekcji: Oświadczenia, znajdującej się w złożonym wniosku o dofinansowanie projektu.

8. Wszelkie terminy realizacji określonych czynności wskazane w niniejszym Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny, jeśli nie określono inaczej, wyrażone są w dniach kalendarzowych.

   Zgodnie z art. 59 ustawy do postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie stosuje się przepisów KPA, z wyjątkiem art. 24 i art. 57 § 1–4, o ile ustawa nie stanowi inaczej[2].

9. IZ FEWL 21-27 nie może udostępniać dokumentów i informacji przedstawionych przez Wnioskodawców w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. Dostęp do informacji przedstawianych przez Wnioskodawców mogą uzyskać podmioty dokonujące ewaluacji programów, pod warunkiem, że zapewnią ich poufność oraz będą chronić te informacje, które stanowią tajemnice prawnie chronione.

10. Dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez właściwe instytucje w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez Wnioskodawców w odpowiedzi na ogłoszony nabór nie podlegają, do czasu zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektów w sposób konkurencyjny do dofinansowania, udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

[2] Jeżeli początkiem terminu określonego w dniach jest pewne zdarzenie, przy obliczaniu tego terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie nastąpiło. Upływ ostatniego z wyznaczonej liczby dni uważa się za koniec terminu. Terminy określone w tygodniach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim tygodniu, który nazwą odpowiada początkowemu dniowi terminu. Terminy określone w miesiącach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim miesiącu, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było – w ostatnim dniu tego miesiąca. Terminy określone w latach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim roku, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim roku nie było – w dniu poprzedzającym bezpośrednio ten dzień. Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

1.3. Informacje na temat zmiany Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny

1. Zgodnie z art. 51 ust. 3-5 ustawy ION może zmieniać Regulamin wyboru projektów w sposób konkurencyjny, z zastrzeżeniem art. 51 ust. 4 i 5 ustawy.
2. Zgodnie z art. 51 ust. 4 ustawy ION nie może zmieniać Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny w części dotyczącej wskazania sposobu wyboru projektów do dofinansowania oraz jego opisu.
3. Zgodnie z art. 51 ust. 5 ustawy zmiana Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny w zakresie kryteriów wyboru projektów, może być dokonana wyłącznie w sytuacji, w której w ramach danego postępowania w zakresie wyboru projektów w sposób konkurencyjny do dofinansowania, nie złożono jeszcze wniosku o dofinansowanie projektu. Zmiana ta skutkuje odpowiednim wydłużeniem terminu składania wniosków o dofinansowanie projektu.
4. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów w sposób konkurencyjny do dofinansowania ION nie może zmieniać Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny.
5. W przypadku zmiany Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny, ION zamieszcza na stronie internetowej https://funduszeue.lubuskie.pl/ oraz na portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl informację o zmianie Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny, aktualną treść Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny, uzasadnienie oraz termin, od którego zmiana obowiązuje. Ponadto każdy Wnioskodawca, który w ramach trwającego naboru złożył wniosek o dofinansowanie projektu, zostanie o ww. zmianie poinformowany indywidualnie.
6. W przypadku zmiany Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny w trakcie trwania wyboru projektów, Wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie obowiązuje aktualna wersja dokumentu.

1.4. Forma i sposób udzielania Wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących naboru

IZ RP FEWL 21-27 udziela wszystkim zainteresowanym informacji w zakresie naboru, w tym w sprawie interpretacji zapisów Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny, zakresu wsparcia, procesu wyboru projektów, kwalifikowalności wydatków.

Zapytanie w wyżej podanym zakresie Wnioskodawcy mogą składać do Instytucji w terminie do **9 grudnia 2026 roku do godziny 15^{00}.**

Powyższy termin wynika z faktu, że ION ma 7 dni na udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące naboru (Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027, podrozdział 3.4 pkt.3), chyba że pytanie dotyczy skomplikowanej sprawy. W związku z tym, aby pytający otrzymał odpowiedź jeszcze przed zakończeniem naboru, ION wskazała termin, do którego można zadawać pytania na 7 dni roboczych przed zakończeniem naboru.

Przedmiotem zapytań nie mogą być konkretne zapisy lub rozwiązania zastosowane w danym projekcie przez Wnioskodawcę, celem ich wstępnej oceny. Należy jednocześnie pamiętać, że odpowiedź udzielona przez ION nie jest równoznaczna z wynikiem oceny projektu.

Informacje na temat naboru można uzyskać poprzez kontakt:

- ✓ e-mail: funduszeue.info@lubuskie.pl
- ✓ Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich w województwie lubuskim:

- e-mail:
  - pife.zielonagora@lubuskie.pl (dla południa województwa) i
  - pife.gorzow@lubuskie.pl (dla północy województwa)
- telefoniczny:
  - Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Zielonej Górze:

    68 45 65 535, -499, -488,
  - Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Gorzowie Wielkopolskim:

68 32 28 609, -616.

- osobisty w siedzibie:
  - Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Zielonej Górze:

  ul. Bolesława Chrobrego 1, 65-043 Zielona Góra, (pokój nr 0.3, poziom „0”) lub
  - Lokalnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Gorzowie Wielkopolskim:

  ul. Franciszka Walczaka 42, 66-400 Gorzów Wielkopolski (budynek nr 13, pokój nr 1.23, parter).

✓ telefoniczny:

- Departament Europejskiego Funduszu Społecznego

Sekretariat: 68 45 65 314, 68 45 65 326

- Departament Instytucji Zarządzającej

Wydział Informacji i Promocji: 68 45 65 521

✓ osobisty w siedzibie:

- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
  Departament Europejskiego Funduszu Społecznego
  ul. Nowy Kisielin-Technologiczna 1,
  66-002 Zielona Góra.

✓ W aplikacji SOWA EFS w module Korespondencja z chwilą rozpoczęcia wypełniania formularza wniosku o dofinansowanie projektu – w tym wypadku pytanie trafia bezpośrednio do Wydziału, który przygotował nabór (zgłaszający pytanie musi założyć konto w aplikacji SOWA EFS oraz założyć organizację).

II. PRZEDMIOT NABORU

2.1. Podstawowe informacje o naborze

Celem naboru jest wybór do dofinansowania projektów, które na obszarze realizacji obejmującym podregion gorzowski tworzony przez powiaty: gorzowski, międzyrzecki, słubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński, m. Gorzów Wielkopolski, będą zgodne z warunkami określonymi w Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny dla niniejszego naboru, otrzymają kolejno największą wymaganą liczbę punktów i do wyczerpania kwoty środków przewidzianych na realizację (dofinansowanie) projektów w naborze.

Działania projektowe muszą być prowadzone w każdym powiecie podregionu oraz uczestnicy projektu muszą pochodzić z każdego powiatu.

Minimalne ilości osób, które należy objąć wsparciem w niniejszym naborze ogólnie oraz w poszczególnych powiatach podregionu w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa zostały określone w Tabeli nr 1 we wskaźniku produktu: *Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa* oraz w Tabeli nr 3 we wskaźniku produktu: *Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa dla poszczególnego powiatu*.

Nabór FELB.14.03-IZ.00-002/26 dotyczy Priorytetu FELB.14 Fundusze Europejskie dla bezpieczeństwa i gotowości cywilnej mieszkańców, Działania FELB.14.03 Gotowość cywilna w ramach edukacji dorosłych, określonego w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 i prowadzony jest dla następujących typów projektów:

Interwencja obejmie w szczególności działania edukacyjne i szkoleniowe w zakresie:

typ projektów I. bezpieczeństwa, cyberbezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego – rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń, reagowania na sytuacje kryzysowe oraz ochrony danych i systemów informatycznych,

typ projektów II. gotowości cywilnej i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych – kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji w warunkach niepewności, zasad zachowania w sytuacjach zagrożeń cywilnych (np. alarmy, ewakuacja, komunikacja kryzysowa),

typ projektów III. technologii obronnych i podwójnego zastosowania (dual-use) – nabywanie kwalifikacji/kompetencji z wykorzystania innowacyjnych rozwiązań technologicznych w celach cywilnych i obronnych, takich jak m.in.: podstawy wykorzystania technologii dual-use w zastosowaniach cywilnych, kompetencje w zakresie przestawiania produkcji/pracy na potrzeby kryzysowe, procedury bezpieczeństwa dla sprzętu o podwójnym zastosowaniu,

typ projektów IV. nabycia kompetencji i kwalifikacji niezbędnych do właściwego poruszania się – również w sytuacjach kryzysowych – po obszarze dostępu do informacji oraz usługach istotnych dla bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego,

typ projektów V. świadomego reagowania na sytuacje kryzysowe w miejscu pracy i w życiu społecznym – rozwijanie praktycznych umiejętności w zakresie planowania, koordynacji działań oraz współpracy z instytucjami i społecznościami lokalnymi w sytuacjach zagrożenia, poprzez nabywanie kwalifikacji/kompetencji z tworzenia i wdrażania prostych procedur bezpieczeństwa, koordynacja działań podczas ewakuacji lub alarmu, podstawy współpracy ze służbami pomocowymi i samorządem w sytuacjach kryzysowych,

w ramach następującego kodu interwencji:

151 – Wsparcie na rzecz kształcenia dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury).

Planowane w projekcie działania mają prowadzić do **rozwoju umiejętności** w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie

cyberbezpieczeństwa w zakresach wskazanych w typach projektów wymienionych wyżej i tylko tego rodzaju działania mogą być objęte wsparciem, finansowaniem.

UWAGA

Dodatkowe informacje na temat możliwego wsparcia w danych typach działań wskazane zostały w Rozdziale V. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE NABORU, niniejszego regulaminu.

UWAGA

Podczas pracy w aplikacji SOWA EFS, Wnioskodawca w polu: **Zakres interwencji**, w sekcji: **Informacje o projekcie**, powinien wybrać nazwę kodu zgodną z nazwą kodu 151, tzn.: *Wsparcie na rzecz kształcenia dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)*.

UWAGA

Podczas pracy w aplikacji SOWA EFS, Wnioskodawca w **Obszarze realizacji projektu** powinien wskazać wszystkie wymienione powiaty dla podregionu gorzowskiego tj.: gorzowski, międzyrzecki, słubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński, m. Gorzów Wielkopolski.
W tych powiatach muszą być prowadzone działania projektowe, a z każdego powiatu muszą pochodzić uczestnicy projektu objęci wsparciem, w liczbie określonej we wskaźnikach dla poszczególnych powiatów (Tabela nr 3).

Do wsparcia kwalifikują się wyłącznie te projekty, które nie zostały fizycznie (rzeczowo) ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu w ramach ogłoszonego naboru, niezależnie od tego czy wszystkie powiązane płatności zostały dokonane przez Wnioskodawcę.

2.2. Nazwa i adres instytucji organizującej nabór

Instytucją Organizującą Nabór (ION) jest Zarząd Województwa Lubuskiego.

Funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem – Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 (IZ RP FEWL 21-27) pełni Zarząd Województwa Lubuskiego (ZWL), której zadania wykonują merytoryczne komórki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, w tym zadania:

- ✓ w zakresie zarządzania RP FEWL 21-27 realizuje:

Departament Instytucji Zarządzającej

ul. Bolesława Chrobrego 1,

65-043 Zielona Góra,

- ✓ w zakresie bezpośredniej obsługi naboru realizuje:

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego

ul. Nowy Kisielin-Technologiczna 1,

66-002 Zielona Góra.

2.3. Termin składania wniosków o dofinansowanie projektu

Składanie wniosków o dofinansowanie projektu w ramach przedmiotowego naboru odbywa się **w dniach od 6 listopada 2026 r. od godziny 0:00:00 do 18 grudnia 2026 r. do godziny 23:59:59.**

Termin ten, w uzasadnionych przypadkach może ulec wydłużeniu.

W przypadku podjęcia decyzji o wydłużeniu terminu składania wniosków, informacja na ten temat zostanie zamieszczona na stronie https://funduszeue.lubuskie.pl/ oraz na portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl.

Nabór rozpoczyna się w dniu udostępnienia formularza wniosku o dofinansowanie projektu w aplikacji SOWA EFS tj. **od 6 listopada 2026 r. od godziny 0:00:00**, w sposób umożliwiający składanie wniosków o dofinansowanie projektu.

Za dzień złożenia wniosku o dofinansowanie projektu należy uznać dzień wpływu wniosku do ION w formie elektronicznej **tylko** w aplikacji SOWA EFS.

Wniosek o dofinansowanie projektu w wersji elektronicznej w aplikacji SOWA EFS należy złożyć nie później niż w dniu zakończenia naboru wniosków tj. **18 grudnia 2026 r. do godziny 23:59:59.**

Po terminie wskazanym jako data zakończenia naboru, nie jest możliwe utworzenie wersji elektronicznej wniosku w aplikacji SOWA EFS i przesłanie jej do ION.

2.4. Forma składania i sposób przygotowania wniosków o dofinansowanie projektu

2.4.1. Forma składania wniosków o dofinansowanie projektu

UWAGA

Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia jedynie wersji elektronicznej wniosku o dofinansowanie projektu tylko w aplikacji SOWA EFS – System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych Europejskiego Funduszu Społecznego. Tak złożony, w aplikacji SOWA EFS, wniosek o dofinansowanie projektu ma: nadany numer projektu, status projektu *W przygotowaniu*, status obiegu dokumentu *Przesłany do instytucji* oraz status wersji dokumentu *Przesłany do instytucji*.

Wniosek o dofinansowanie projektu złożony w formie papierowej lub poza aplikacją SOWA EFS lub ze statusem projektu *Anulowany* w aplikacji SOWA EFS nie będzie podlegał ocenie jako wniosek o dofinansowanie projektu – zostanie pozostawiony bez rozpatrzenia.

UWAGA

Wnioskodawca składający wniosek o dofinansowanie projektu w niniejszym naborze zobowiązany jest do posiadania **adresu doręczeń elektronicznych** do skrzynki doręczeń w rozumieniu ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (skrzynka e-Doręczeń), na którą przekazany zostanie m.in. wynik oceny wniosku.

Adres doręczeń elektronicznych należy wprowadzić we wniosku o dofinansowanie projektu, **w polu 023 w sekcji „Dodatkowe informacje”**.

Przykładowy adres: AE:PL-12345-67890-ABCDE-12

W przypadku braku skrzynki e-Doręczeń w momencie składania wniosku, Wnioskodawca zobowiązuje się do niezwłocznego jej założenia oraz przekazania jej adresu **w module „Korespondencja”** w aplikacji SOWA EFS do ION.

Wniosek o dofinansowanie projektu należy opracować i złożyć **tylko** z wykorzystaniem Systemu Obsługi Wniosków Aplikacyjnych Europejskiego Funduszu Społecznego (aplikacja SOWA EFS).

System dostępny jest za pośrednictwem strony internetowej: https://sowa2021.efs.gov.pl/

Instrukcja użytkownika Systemu Obsługi Wniosków Aplikacyjnych Europejskiego Funduszu Społecznego (aplikacja SOWA EFS) dla Wnioskodawców/beneficjentów oraz Regulamin korzystania z aplikacji SOWA EFS dostępne są na stronie internetowej https://sowa2021.efs.gov.pl/no-auth/help

Bardzo ważne!

W przypadku założenia w imieniu Wnioskodawcy/beneficjenta konta w aplikacji SOWA EFS przez podmioty inne niż Wnioskodawca/beneficjent, nie będzie możliwości zmiany właściciela konta w systemie lub przeniesienia wniosku/projektu z konta podmiotu zewnętrznego na konto Wnioskodawcy/beneficjenta. Pozostawienie uprawnień do kont w ww. systemie informatycznym poza kontrolą Wnioskodawcy/beneficjenta może uniemożliwić proces wnioskowania, negocjacji, podpisania umowy lub realizacji projektu.

UWAGA

W wyniku zaistnienia przyczyn obiektywnych (np. długotrwałej awarii aplikacji SOWA EFS) ION zastrzega sobie możliwość wydłużenia naboru wniosków o dofinansowanie projektu, podając ten fakt do publicznej wiadomości na stronie internetowej oraz na portalu.

2.4.2. Sposób przygotowania wniosków o dofinansowanie projektu

UWAGA

Niniejszy nabór dotyczy podregionu gorzowskiego, który zgodnie z klasyfikacją NUTS 3, obejmuje powiaty: gorzowski, międzyrzecki, słubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński, m. Gorzów Wielkopolski.

Działania projektowe muszą być prowadzone w każdym z ww. powiatów.

Uczestnicy projektu muszą pochodzić z każdego z ww. powiatów.

Jeden podmiot (nie dotyczy JST) rozumiany jako Wnioskodawca i/lub Partner projektu może złożyć maksymalnie jeden wniosek o dofinansowanie projektu w ramach przedmiotowego naboru RP FEWL 21-27.

Wzór wniosku o dofinansowanie projektu, obowiązujący w niniejszym naborze, stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny.

Wniosek o dofinansowanie projektu powinien zostać przygotowany **tylko** za pomocą aplikacji SOWA EFS oraz zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach regionalnego programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, stanowiącą załącznik nr 2 do Regulaminu wyboru projektów.

Aby przystąpić do przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu należy:

a) założyć konto użytkownika w aplikacji SOWA EFS (uzupełnić formularz i podać dane do rejestracji),
b) zapoznać się i zaakceptować regulamin aplikacji SOWA EFS,

c) aktywować konto w aplikacji SOWA EFS (poprzez kliknięcie w link aktywacyjny wysłany na adres e-mail podany podczas rejestracji Użytkownika),
d) zarejestrować w aplikacji SOWA EFS **Organizację, która będzie Wnioskodawcą**,
e) wejść do zakładki „Lista naborów" dostępnej w menu po lewej stronie,
f) wybrać niniejszy numer naboru i kliknąć przycisk „Pokaż szczegóły",
g) po otwarciu karty „Podgląd naboru" kliknąć przycisk „Utwórz wniosek".

UWAGA!!! Osoba wprowadzająca do formularza wniosku o dofinansowanie projektu dane osobowe inne niż własne (dane innej osoby), jest zobligowana do wcześniejszego poinformowania o tym fakcie osoby, której dane będą przetwarzane w aplikacji SOWA EFS i zapoznania jej z treścią klauzuli informacyjnej – jest to niezbędne do wypełnienia obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 13 i 14 RODO.

Po założeniu konta użytkownika i zarejestrowaniu organizacji w aplikacji SOWA EFS Wnioskodawca może przystąpić do wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu, zwracając szczególną uwagę m.in. na: kryteria wyboru projektów (załącznik nr 5a i 5b do niniejszego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny), które projekt powinien spełnić, warunki określone w niniejszym Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny oraz Kartę oceny formalno-merytorycznej (załącznik nr 3 do niniejszego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny) tak, aby w poszczególnych rubrykach wniosku o dofinansowanie projektu zawrzeć wszystkie informacje, które będą przedmiotem późniejszej oceny.

UWAGA

Wniosek o dofinansowanie projektu składany za pośrednictwem aplikacji SOWA EFS nie wymaga podpisania na etapie składania wniosku.

Gdy Wnioskodawca stwierdzi błędy związane z funkcjonowaniem aplikacji SOWA EFS, może je zgłaszać wyłącznie na adres e-mail: amiz.felb@lubuskie.pl lub bezpośrednio do wsparcia technicznego aplikacji SOWA EFS. Umożliwi to skuteczne uzyskanie pomocy w razie wystąpienia problemów ze złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

Zgłaszany problem należy odpowiednio udokumentować (np. jako zrzut ekranu wraz z opisem błędnego działania). Zgłoszenia wysłane w inny sposób, ION pozostawi bez rozpatrzenia.

ION może pozytywnie rozpatrzyć zgłoszenie błędu przez Wnioskodawcę jedynie, gdy jest ono związane z wadliwym funkcjonowaniem aplikacji SOWA EFS i leży po stronie ION, a nie po stronie Wnioskodawcy.

Jeśli wystąpią długotrwałe problemy techniczne uniemożliwiające składanie wniosków o dofinansowanie projektu w aplikacji SOWA EFS, ION przedłuży nabór, o czym potencjalni Wnioskodawcy zostaną poinformowani na stronie internetowej programu i portalu, a Wnioskodawcy otrzymają informację również w aplikacji SOWA EFS.

2.4.3. Sposób przygotowania wniosków (przypadki szczególne)

1. W przypadku, gdy Wnioskodawca/Partner upoważnia inną osobę do jego reprezentowania należy mieć na uwadze fakt, iż stosowne upoważnienie/pełnomocnictwo musi być opatrzone datą wystawienia sprzed daty złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w aplikacji SOWA EFS. Spełnienie powyższego warunku jest kontrolowane przez ION w momencie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu.

W przypadku uznania, że zgodnie z obowiązującymi dokumentami prawnymi upoważnienie to nie jest skuteczne, ION odstępuje od podpisania umowy ze względu na niespełnienie wymogów formalnych.

2. Jednostka organizacyjna samorządu terytorialnego nieposiadająca osobowości prawnej (np. szkoła, przedszkole, powiatowy urząd pracy, urzędy gminy/powiatu, ośrodek pomocy społecznej, itp.), która uzyskała od organu prowadzącego upoważnienie/pełnomocnictwo, w trakcie rejestracji organizacji w polu „Nazwa organizacji” winna wpisać zarówno nazwę właściwej jednostki samorządu terytorialnego posiadającej osobowość prawną (np. gminy), jak i nazwę jednostki organizacyjnej (np. szkoły) w formacie: nazwa jst/nazwa jednostki organizacyjnej (gmina X/ szkoła X).

Pozostałe pola należy uzupełnić danymi jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego nieposiadającej osobowości prawnej.

W ww. przypadkach pełnomocnictwo takie powinno zawierać następujące informacje:

- Oznaczenie podmiotu wydającego pełnomocnictwo;
- Datę sporządzenia pełnomocnictwa;
- Okres obowiązywania pełnomocnictwa;
- Zakres upoważnienia dotyczący konkretnego wniosku o dofinansowanie projektu (nr naboru, nazwę i nr działania, tytuł projektu) np. do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, do wycofania wniosku o dofinansowanie projektu, do prowadzenia negocjacji z IZ RP FEWL 21-27, do zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, do realizacji wniosku o dofinansowanie projektu, itp.;
- Dane osoby upoważniającej;
- Dane osoby upoważnionej.

2.5. Forma i sposób komunikacji w naborze

Formy komunikacji:

1. Informacja o zakwalifikowaniu projektu do etapu negocjacji oraz wezwanie do uzupełnienia lub poprawy projektu na tym etapie, o której mowa w podrozdziale 3.1 Przebieg naboru Etap II – ocena formalno-merytoryczna pkt 33 lit. a) i b) przekazywana jest drogą elektroniczną za pośrednictwem aplikacji SOWA EFS. Termin określony w informacji liczy się od dnia następującego po dniu przekazania niniejszej informacji.

2. Informacja o negatywnej ocenie projektu na etapie oceny formalno-merytorycznej, o której mowa w podrozdziale 3.1 Przebieg naboru Etap II – ocena formalno-merytoryczna pkt 33 lit. c), przekazywana jest na adres doręczeń elektronicznych w systemie „e-Doręczeń” lub w formie pisemnej. Do doręczenia niniejszej informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.

3. Informacja o zakończeniu oceny projektu, o której mowa w podrozdziale 3.2 Sposób podania do publicznej(...) niniejszego Regulaminu wyboru projektów

w sposób konkurencyjny, przekazywana jest na adres doręczeń elektronicznych w systemie „e-Doręczeń” lub w formie pisemnej. Do doręczenia niniejszej informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.

4. Informacje, o których mowa w pkt 2 i 3, wysyłane są do Wnioskodawcy na adres skrzynki w systemie „e-Doręczeń” wskazany we wniosku o dofinansowanie projektu.

5. Każdy podmiot będący uczestnikiem postępowania, zobowiązany jest do posiadania adresu doręczeń elektronicznych do skrzynki doręczeń w rozumieniu ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (skrzynka e-Doręczeń), na którą przekazany zostanie m.in. wynik oceny wniosku.

Adres doręczeń elektronicznych należy wprowadzić we wniosku o dofinansowanie projektu, w polu *023 Adres do e-Doręczeń* w sekcji „Dodatkowe informacje”.

Przykładowy adres e-Doręczeń: AE:PL-12345-67890-ABCDE-12 .

6. Wnioskodawca dokonuje czynności w formie wskazanej w informacjach, o których mowa powyżej. Niezachowanie formy czynności wskazanej przez ION skutkuje uznaniem, że czynność nie została dokonana w terminie.

7. Pozostała korespondencja prowadzona jest z Wnioskodawcą za pośrednictwem aplikacji SOWA EFS w module Korespondencja.

Niezachowanie przez Wnioskodawcę formy i sposobu komunikacji na etapie negocjacji skutkuje negatywnym wynikiem oceny w związku z niespełnieniem kryterium wyboru projektów – negocjacje. Konsekwencją niespełnienia kryterium wyboru projektów – negocjacje jest negatywna ocena projektu – tj. projekt jako wynik końcowy oceny otrzymuje 0 punktów i nie zostaje wybrany do dofinansowania.

2.6. Kwota przeznaczona na realizację projektów

Całkowita kwota środków przeznaczonych na realizację projektów w podregionie gorzowskim w ramach naboru nr FELB.14.03-IZ.00-002/26 dla Priorytetu FELB.14 - Fundusze Europejskie dla bezpieczeństwa i gotowości cywilnej mieszkańców, Działania FELB.14.03 Gotowość cywilna w ramach edukacji dorosłych w ramach Regionalnego Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 wynosi:

Całkowita kwota środków (100%)	**10 500 000,00PLN**
Wartość dofinansowania (100%)	**10 500 000,00PLN**
w tym:	
Wsparcie UE (95%)	**9 975 000,00PLN**
Wsparcie Budżetu Państwa (5%)	**525 000,00PLN**
Wkład własny	**nie jest wymagany**

Minimalna wartość pojedynczego projektu	**1 500 000,00PLN**
Maksymalna wartość pojedynczego projektu[3]	**2 500 000,00PLN**
Maksymalna wartość dofinansowania pojedynczego projektu[4]	**2 500 000,00PLN**

UWAGA

Wszystkie wnioski o dofinansowanie projektu złożone w przedmiotowym naborze będą rozliczane wg rzeczywiście poniesionych kosztów.

Koszty pośrednie rozliczane będą z wykorzystaniem stawek ryczałtowych określonych w rozdziale 3.12 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 oraz wskazanych w niniejszym regulaminie w punkcie 4.5.3 Koszty pośrednie.

W przypadku innego trybu rozliczania projektu, zawartego we wniosku przez wnioskodawcę, wniosek zostanie oceniony negatywnie.

[3] do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru,
[4] do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru,

2.7. Forma finansowania

Maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania projektu wynosi – 100%, w tym wsparcie finansowe EFS+ – to 95% a budżetu państwa 5%.

Wkład własny Wnioskodawcy nie jest wymagany.

III. SPOSÓB WYBORU PROJEKTÓW

3.1. Przebieg naboru

Celem postępowania w niniejszym naborze jest wybór do dofinansowania projektów spełniających wszystkie kryteria wyboru projektów, które wśród projektów z wymaganą liczbą punktów uzyskały kolejno największą liczbę punktów i do wyczerpania kwoty środków przewidzianych na realizację (dofinansowanie) projektów w naborze.

Nabór podzielony jest na trzy etapy.

Etap I – nabór wniosków o dofinansowanie projektu w ramach FEWL 21-27

Składanie wniosków o dofinansowanie projektu w ramach niniejszego naboru trwa **od 6 listopada 2026 r. do 18 grudnia 2026 r.**

Po zakończeniu naboru wniosków ION niezwłocznie zamieszcza na swojej stronie internetowej zbiorczą informację dot. liczby złożonych wniosków o dofinansowanie projektu, które będą podlegały ocenie, a także łącznej kwoty wnioskowanego dofinansowania. Złożony wniosek o dofinansowanie projektu do ION, który będzie podlegał ocenie to wniosek złożony w aplikacji SOWA EFS z nadanym numerem projektu, statusem projektu *W przygotowaniu*, statusem obiegu dokumentu *Przesłany do instytucji* oraz statusem wersji dokumentu *Przesłany do instytucji*.

Etap II - ocena formalno-merytoryczna

Ocenie formalno-merytorycznej podlegają wszystkie wnioski o dofinansowanie projektu złożone tylko w aplikacji SOWA EFS z nadanym numerem projektu, statusem projektu *W przygotowaniu*, statusem obiegu dokumentu *Przesłany do instytucji* oraz statusem wersji dokumentu *Przesłany do instytucji* w odpowiedzi na niniejszy nabór. Ocena formalno-merytoryczna przeprowadzana jest przez KOP wg Kryteriów wyboru projektów dla poszczególnych priorytetów i działań FEWL 21-27 finansowanych z EFS+ przyjętych przez Komitet Monitorujący (KM) FEWL 21-27, które zostały przedstawione w załączniku nr 5a i 5b do niniejszego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny.

1. Celem przeprowadzenia oceny formalno-merytorycznej dla przedmiotowego naboru jest wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria wyboru, które wśród projektów z wymaganą liczbą punktów uzyskały kolejno największą liczbę punktów i do wyczerpania kwoty przewidzianej na dofinansowanie projektów dla przedmiotowego naboru, przechodząc do kolejnego etapu tj. negocjacji lub oczekują bez negocjacji na rozstrzygnięcie naboru.
2. Szczegółowe informacje na temat kryteriów wyboru projektów ocenianych (weryfikowanych) na etapie oceny formalno-merytorycznej znajdują się **w załącznikach nr 5a i 5b** do niniejszego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny.
3. Członkowie KOP dokonują oceny formalno-merytorycznej projektu za pomocą Karty Oceny Formalno-Merytorycznej (dalej KOF-M) stanowiącej załącznik nr 3 do przedmiotowego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny.
4. Ocena projektów przeprowadzana jest w formie papierowej i/lub elektronicznej.
5. Każdy projekt w ramach FEWL 21-27, który wpłynął do KOP, jest oceniany formalno-merytorycznie w sposób niezależny przez dwóch losowo wybranych Członków KOP.
6. W pierwszej kolejności członkowie KOP dokonują oceny spełnienia wszystkich obligatoryjnych kryteriów wyboru projektów ocenianych poprzez przypisanie im wartości logicznych „Tak”, „Nie”, „Nie dotyczy” albo „Do negocjacji” w ocenianym projekcie - dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne,

B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne. Kryterium wyboru projektów – NEGOCJACJE jest kryterium ocenianym w następnym etapie (jeżeli dotyczy).

7. Kryteria wyboru projektów dzielą się na kryteria, które podlegają uzupełnieniu lub poprawie oraz kryteria, które nie podlegają uzupełnieniu lub poprawie. Informacja, które kryteria podlegają uzupełnieniu lub poprawie znajduje się w dokumencie *Kryteria wyboru projektów* przyjmowanym przez Komitet Monitorujący FEWL 21-27 obowiązującym dla naboru.
8. Poprawa lub uzupełnienie projektu, w części dotyczącej spełniania kryteriów wyboru projektów, możliwe są jedynie w trakcie etapu negocjacji.
9. KOP, w ramach której dokonywana jest ocena projektu może, w ramach procedury wyboru projektu do dofinansowania w ramach FEWL 21-27, zweryfikować prawdziwość podanych informacji w zakresie opisanego potencjału społecznego np. poprzez kontakt ze wskazaną przez Wnioskodawcę instytucją.
10. Członkowie KOP dokonują oceny kryteriów wyboru projektów zawartych w *części D. Kryteria merytoryczne* KOF-M, poprzez przyznanie punktów za spełnienie poszczególnych kryteriów wyboru projektów (zgodnie z systemem wagowym zawartym w KOF-M). Za spełnienie wszystkich kryteriów ocenianych w tej części KOF-M oceniający może przyznać maksymalnie 100 punktów. Ocena w każdej z *części D. Kryteria merytoryczne* KOF-M przedstawiana jest w postaci liczb całkowitych. W przypadku przyznania za spełnienie danego kryterium merytorycznego mniejszej niż maksymalna liczby punktów oceniający uzasadnia swoją ocenę wskazując ile punktów odejmuje za poszczególne błędy. Oceniający również uzasadnia swoją ocenę, gdy przyznał maksymalną liczbę punktów za spełnienie danego kryterium merytorycznego. Uzasadnienie nie może być formułowane jako przypuszczenia lub wątpliwości.
11. Jeżeli oceniający uzna, że projekt nie spełnia któregokolwiek z kryteriów obligatoryjnych, które nie podlegają uzupełnieniu lub poprawie na etapie negocjacji (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne) odpowiednio odnotowuje ten fakt na KOF-M oraz uzasadnia decyzję o uznaniu danego kryterium za niespełnione. Oceniający, również, uzasadnia w KOF-M swoją ocenę dla pozytywnie zweryfikowanych kryteriów obligatoryjnych.

12. Jeżeli w definicji kryterium wyboru projektów przewidziano możliwość uzupełnienia lub poprawy w zakresie tego kryterium, oceniający stawia warunki odnoszące się do tego kryterium, które musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, co oznacza skierowanie projektu do etapu negocjacji (część G. Negocjacje w KOF-M).
13. Następnie oceniający dokonuje sprawdzenia spełnienia przez projekt wszystkich kryteriów punktowych, przyznając punkty w poszczególnych kategoriach oceny w *części D. Kryteria Merytoryczne* KOF-M.
14. Skierowanie projektu do etapu negocjacji jest możliwe tylko w sytuacji, gdy projekt uzyskał od oceniającego minimum 60% punktów możliwych do uzyskania w każdej z *części D. Kryteria merytoryczne* KOF-M i spełnił wszystkie kryteria obligatoryjne, które nie podlegają uzupełnieniu lub poprawie obowiązujące w przedmiotowym naborze - dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne. Negocjacje przeprowadzane są w kolejnym etapie wyboru, zgodnie z przedstawionymi poniżej zasadami.

    Jeżeli projekt nie uzyskał od oceniającego minimum 60% punktów możliwych do uzyskania w każdej z części D. Kryteria merytoryczne KOF-M to wszystkie kryteria obligatoryjne, które zostały wskazane do uzupełnienia lub poprawy – dotyczy KOF-M części: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne, powinny mieć ostateczną ocenę „Nie” oraz w tym przypadku nie zostaną wskazane do uzupełnienia lub poprawy w części G. Negocjacje w KOF-M.
15. Kierując projekt do etapu negocjacji oceniający w KOF-M (część G. Negocjacje):
    a) stawia warunki negocjacyjne tzn. wskazuje zakres negocjacji, podając, jakie korekty należy wprowadzić do projektu lub jakie informacje i wyjaśnienia dotyczące określonych zapisów w projekcie KOP powinna uzyskać od Wnioskodawcy w trakcie negocjacji, aby negocjacje mogły zakończyć się wynikiem pozytywnym oraz
    b) wyczerpująco uzasadnia swoje stanowisko.
16. Projekt, który spełnia wszystkie kryteria obligatoryjne, które nie podlegają uzupełnieniu lub poprawie (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne) i jednocześnie uzyskał od każdego

z oceniających minimum 60% punktów w każdej z *części D. Kryteria merytoryczne* KOF-M może otrzymać dodatkowo premię punktową za Kryteria premiujące w wysokości określonej przez ION w Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny obowiązującym dla naboru, nie większą niż 40 punktów.

17. Niespełnienie kryterium premiującego jest równoznaczne z przyznaniem 0 punktów za to kryterium premiujące. Częściowe spełnienie kryterium premiującego oznacza jego niespełnienie. Możliwe jest spełnienie przez projekt tylko niektórych kryteriów premiujących przewidzianych dla przedmiotowego naboru. Jeżeli oceniający uzna, że projekt nie spełnia któregokolwiek z kryteriów premiujących, odpowiednio odnotowuje ten fakt w KOF-M i uzasadnia decyzję o uznaniu danego kryterium premiującego za niespełnione.

18. Końcową ocenę projektu, przy założeniu, że projekt uzyskał pozytywną ocenę wszystkich kryteriów obligatoryjnych (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne) od każdego oceniającego, stanowi suma: średniej arytmetycznej punktów ogółem przyznanych przez oceniających w wyniku oceny punktowej projektu w *części D. Kryteria merytoryczne* KOF-M oraz punktów za spełnianie kryteriów premiujących (jeżeli dotyczy). Tak obliczonych średnich ocen nie zaokrągla się, lecz przedstawia wraz z częścią ułamkową. Powyższe stosuje się tylko w przypadku, gdy obie oceny projektu nie posiadają **znacznych rozbieżności w ocenie**.

19. Za **znaczną rozbieżność w ocenie** projektu należy rozumieć sytuację dokonania przez jednego z dwóch oceniających oceny punktowej pozytywnej, a przez drugiego oceny punktowej negatywnej przy założeniu, że projekt uzyskał od obu oceniających pozytywną ocenę wszystkich kryteriów obligatoryjnych, które nie podlegają uzupełnieniu lub poprawie (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne). Ocena punktowa pozytywna oznacza uzyskanie przez projekt minimum 60% punktów w każdej z części *D. Kryteria merytoryczne* KOF-M.

20. W przypadku wystąpienia **znacznej rozbieżności w ocenie** projektu zdefiniowanej w ust. 19, przeprowadzana jest dodatkowa ocena przez trzeciego oceniającego, wybranego w losowaniu przeprowadzonym przez Przewodniczącego KOP, w obecności co najmniej trzech członków KOP.

21. Końcową ocenę projektu w przypadku dokonywania oceny projektu przez trzeciego oceniającego, pod warunkiem, że trzeci oceniający pozytywnie ocenił wszystkie kryteria obligatoryjne (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne), stanowi suma: średniej arytmetycznej punktów ogółem za spełnianie kryteriów punktowych ocenianych w *części D. Kryteria merytoryczne* KOF-M wniosku o dofinansowanie projektu z oceny trzeciego oceniającego oraz z tej oceny z dwóch oceniających, która jest tożsama z oceną trzeciego oceniającego (w znaczeniu ocena punktowa pozytywna/negatywna) oraz punktów za spełnianie kryteriów premiujących (jeżeli dotyczy). Tak obliczonych średnich ocen nie zaokrągla się, lecz przedstawia wraz z częścią ułamkową.

22. Końcową ocenę projektu w przypadku niespełnienia co najmniej jednego z kryteriów obligatoryjnych (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne) stanowi 0 punktów, co oznacza niespełnianie przez projekt wymagań minimalnych, aby zostać skierowanym do następnego etapu i uzyskać dofinansowanie.

23. W przypadku różnicy w ocenie spełniania przez projekt kryteriów obligatoryjnych (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne) ocenianych „Tak”, „Nie”, „Nie dotyczy” albo „Do negocjacji” lub kryteriów premiujących między dwoma oceniającymi, Przewodniczący KOP rozstrzyga decyzją, która z ocen spełniania przez projekt kryteriów jest prawidłowa lub wskazuje inny sposób rozstrzygnięcia różnicy w ocenie.

24. W przypadku wadliwej oceny dokonanej przez oceniającego, Przewodniczący KOP ma możliwość anulowania całej wadliwej oceny i wylosowania innego oceniającego w obecności co najmniej 3 członków KOP. Za wadliwą ocenę uznaje się m.in. nieprawidłowe zweryfikowanie spełnienia kryteriów wyboru. Za wadliwą ocenę nie uznaje się sytuacji wystąpienia znacznej rozbieżności w ocenie projektu zdefiniowanej w ust. 19.

25. Po przeprowadzeniu analizy KOF-M i obliczeniu liczby przyznanych projektom punktów oraz mając na uwadze końcową ocenę projektu określoną wg ust. 18, 21 lub 22, Sekretarze KOP przygotowują dwie listy:

a) Listę projektów ocenionych na etapie oceny formalno-merytorycznej w ramach naboru, która zawiera w odniesieniu do każdego projektu tytuł projektu, nazwę Wnioskodawcy, koszt całkowity projektu, wynik oceny. Lista jest ułożona wg kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów za ocenę projektu. Projekty, które nie spełniły co najmniej jednego z kryteriów obligatoryjnych KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne, umieszczane są na liście z liczbą wynoszącą 0 punktów w końcowej ocenie projektu jako projekty niespełniające wymagań minimalnych, aby mogły zostać wybrane do dofinansowania (kolejność umieszczenia na liście projektów z ilością końcową punktów 0 za ocenę: rosnąco wg numeru w aplikacji SOWA EFS). Na liście uwzględnia się wszystkie projekty, które podlegały ocenie formalno-merytorycznej.

b) Listę projektów skierowanych do etapu negocjacji w ramach naboru, która zawiera w odniesieniu do każdego projektu tytuł projektu, nazwę Wnioskodawcy, koszt całkowity projektu, wynik oceny. Lista jest ułożona wg kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów za ocenę projektu.

26. W przypadku dwóch lub większej liczby wniosków o równej ogólnej liczbie punktów, wyższe miejsce na liście rankingowej otrzymuje ten z nich, który zakłada niższy koszt jednostkowy wsparcia, liczony jako stosunek kosztów ogółem projektu do wartości wskaźnika określonego każdorazowo w Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny.

27. W przypadku gdy w projektach, o których mowa w ust. 26 założono taki sam koszt jednostkowy wsparcia, miejsce na liście zależy od wyników komisyjnego losowania, w którym uczestniczą: Przewodniczący KOP, Sekretarz KOP oraz minimum 3 członków KOP.

28. Projekt może zostać wybrany do następnego etapu, jeżeli spełnił wszystkie kryteria wyboru projektów i uzyskał wymaganą liczbę punktów tj. od każdego z oceniających, którego ocena brana jest pod uwagę otrzymał minimum 60% punktów w każdej z *części D. Kryteria merytoryczne* KOF-M.

29. KOP, stosownie do art. 54 ust. 4 ustawy, przygotowuje informację wraz z listą projektów skierowanych do etapu negocjacji w naborze, o której mowa w ust. 25 lit. b).

30. Lista projektów, o której mowa w ust. 25 lit. a) wskazuje, które projekty:
    a) zostały ocenione pozytywnie oraz zostały rekomendowane do dofinansowania, zostają skierowane do następnego etapu i oczekują na dofinansowanie (nie podlegają negocjacji, jeżeli wystąpi taka sytuacja),
    b) zostały ocenione pozytywnie i zostają skierowane do etapu negocjacji,
    c) zostały ocenione negatywnie w rozumieniu art. 56 ust. 5 i 6 ustawy i nie zostały wybrane do dofinansowania.
31. Lista projektów, o której mowa w ust. 25 lit. b) wskazuje, które projekty:
    a) zostały ocenione pozytywnie oraz zostały rekomendowane do dofinansowania, zostają skierowane do następnego etapu i oczekują na dofinansowanie (nie podlegają negocjacji, jeżeli wystąpi taka sytuacja),
    b) zostały ocenione pozytywnie i zostają skierowane do etapu negocjacji.
32. ION kończy etap oceny formalno-merytorycznej w momencie, gdy Zarząd Województwa Lubuskiego zatwierdzi listy, o których mowa w ust. 25.
33. Po zakończeniu etapu oceny formalno-merytorycznej projektów, o których mowa w ust. 32, ION przekazuje niezwłocznie Wnioskodawcy informację o zakończeniu oceny formalno-merytorycznej jego projektu oraz
    a) o pozytywnej ocenie projektu oraz rekomendowaniu go do dofinansowania, skierowaniu do następnego etapu i oczekiwaniu na dofinansowanie (gdy nie podlega negocjacji, jeżeli wystąpi taka sytuacja) albo
    b) o pozytywnej ocenie projektu oraz skierowaniu go do etapu negocjacji albo
    c) o negatywnej ocenie projektu i niewybraniu do dofinansowania wraz ze zgodnym z art. 56 ust. 7 ustawy pouczeniem o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o których mowa w art. 64 ustawy.
34. Informacja, o której mowa w ust. 33 lit. c) zawiera kopie wypełnionych KOF-M, z zastrzeżeniem, że ION, przekazując Wnioskodawcy tę informację, zachowuje zasadę anonimowości osób dokonujących oceny.
35. Zgodnie z art. 54 ust. 4 ustawy po rozstrzygnięciu każdego etapu ION zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu informację o projektach zakwalifikowanych do kolejnego etapu.

36. Informacja, o której mowa w pkt. 33 i 34 przekazywana jest na adres doręczeń elektronicznych w systemie „e-Doręczenia” lub w formie pisemnej.

Etap III – negocjacje

Na etapie negocjacji ION przewiduje możliwość uzupełniania lub poprawy projektu dla kryteriów wyboru, które podlegają uzupełnieniu lub poprawie zgodnie z zaleceniami w KOF-M oraz z załącznikiem nr 5a oraz 5b do niniejszego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny.

Do negocjacji może być skierowany jedynie projekt, którego ocena przesądza o uzyskaniu wymaganej liczby punktów do zakwalifikowania go do kolejnego etapu.

1. Negocjacje prowadzone są w trakcie kolejnego etapu po ocenie formalno-merytorycznej, a więc przeprowadzane są po opublikowaniu przez KOP informacji o projektach zakwalifikowanych do kolejnego etapu, o której mowa w art. 54 ust. 4 ustawy. Negocjacje mogą dotyczyć części A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne (jedynie w przypadku tych kryteriów, dla których w definicji przewidziano możliwość skierowania projektu do uzupełnienia lub poprawy) oraz D. Kryteria merytoryczne w części dotyczącej Budżet projektu w KOF-M.
2. Negocjacje są prowadzone do wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w przedmiotowym naborze poczynając od projektu, który uzyskał najlepszą ocenę punktową na etapie oceny formalno-merytorycznej i został skierowany do negocjacji.
3. Negocjacje projektu przeprowadzane są w trakcie trwania prac KOP. Negocjacje ze strony KOP przeprowadza Przewodniczący KOP przy współudziale Członków KOP, którzy oceniali projekt lub przy udziale Członków KOP innych niż pracownicy ION powołani do składu KOP, którzy dokonywali oceny tego projektu. Na podstawie warunków postawionych w KOF-M przez Członków KOP oceniających projekt i/lub dodatkowo postawionych przez Przewodniczącego KOP, do kryteriów wyboru projektów, które musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie (skierowanie projektu do negocjacji), Przewodniczący KOP wraz z Członkami KOP oceniającymi formalno-merytorycznie projekt lub

przy udziale Członków KOP innych niż pracownicy ION powołani do składu KOP, którzy dokonywali oceny tego projektu, przygotowuje stanowisko negocjacyjne KOP, które jest przekazywane Wnioskodawcy.

4. Negocjacje projektów są przeprowadzane w formie elektronicznej.
5. Formą komunikacji na etapie negocjacji między Wnioskodawcą a ION, w tym wzywania Wnioskodawcy do uzupełnienia lub poprawy projektu oraz korespondencja Wnioskodawcy do ION, jest forma elektroniczna w module Korespondencja aplikacji SOWA EFS. Wnioskodawca dokonuje poprawy lub uzupełnienia projektu i przesyła go w wersji elektronicznej w aplikacji SOWA EFS. W przypadku niezachowania wskazanej formy komunikacji negocjacje zakończą się wynikiem negatywnym, co oznacza niespełnienie kryterium wyboru projektów – negocjacje. Konsekwencją niespełnienia tego kryterium wyboru projektów jest negatywna ocena projektu – tj. projekt jako wynik końcowy oceny otrzymuje 0 punktów i nie zostaje wybrany do dofinansowania.
6. KOP wysyła pismo, o którym mowa w ust. 3 tj. informujące o negocjacjach, zawierające jednocześnie stanowisko negocjacyjne KOP wyłącznie do Wnioskodawców, których projekty skierowane zostały do negocjacji, poczynając od projektu, który uzyskał najlepszą ocenę punktową i prowadzone są do wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w naborze.
7. Wnioskodawca jest zobowiązany do podjęcia negocjacji i skorygowania projektu zgodnie ze stanowiskiem negocjacyjnym KOP w terminie 7 dni roboczych po dacie przekazania pisma wskazanego w ust. 3 w module Korespondencja aplikacji SOWA EFS.
8. Negocjacje obejmują wszystkie elementy (warunki negocjacyjne) wskazane w stanowisku negocjacyjnym ION. Warunki negocjacyjne mogą objąć dodatkowe ustalenia podjęte już w toku negocjacji.
9. W przypadku, gdy ION nie akceptuje przedstawionego stanowiska negocjacyjnego Wnioskodawcy (w całości lub w części) lub Wnioskodawca nie odniósł się do wszystkich elementów stanowiska negocjacyjnego, ION przesyła Wnioskodawcy odpowiedź w tej sprawie. W razie konieczności możliwa jest dalsza wymiana korespondencji, jednakże – co do zasady - wymiana korespondencji nie powinna odbywać się więcej, niż dwukrotnie.

10. Jeżeli w efekcie negocjacji:

    a) do projektu Wnioskodawca wprowadzi korekty wskazane w stanowisku negocjacyjnym KOP oraz/lub

    b) KOP uzyska od Wnioskodawcy informacje i wyjaśnienia dotyczące określonych zapisów w projekcie wskazanych w stanowisku negocjacyjnym KOP to negocjacje kończą się wynikiem pozytywnym, co oznacza spełnienie kryterium wyboru projektów – negocjacje.

11. Jeżeli w efekcie negocjacji:

    a) do projektu nie zostaną wprowadzone przez Wnioskodawcę korekty wskazane w stanowisku negocjacyjnym KOP oraz/lub

    b) KOP nie uzyska od Wnioskodawcy informacji i wyjaśnień dotyczących określonych zapisów w projekcie, wskazanych w stanowisku negocjacyjnym KOP lub przekazane wyjaśnienia/informacje nie zostaną zaakceptowane przez KOP oraz/lub

    c) Wnioskodawca do projektu wprowadził inne zmiany niż wynikające ze stanowiska negocjacyjnego lub ustaleń wynikających z procesu negocjacji oraz/lub

    d) skorygowany wniosek wpłynął po wyznaczonym przez KOP terminie,

    to negocjacje kończą się z wynikiem negatywnym, co oznacza niespełnienie kryterium wyboru projektów – negocjacje. Konsekwencją niespełnienia tego kryterium wyboru projektów jest niewybranie projektu do dofinansowania oraz projekt, jako wynik końcowy oceny otrzymuje 0 punktów.

12. Skorygowany projekt podlega weryfikacji przez KOP ze względu na zgodność z wynegocjowanym końcowym stanowiskiem w terminie 7 dni roboczych po dacie otrzymania.

13. Zakończenie negocjacji z wynikiem pozytywnym nie jest równoznaczne z przyznaniem dofinansowania. Przyznanie dofinansowania uzależnione jest od kwoty dofinansowania przeznaczonej na nabór oraz miejsca na liście w informacji o projektach wybranych do dofinansowania oraz projektach, które otrzymały ocenę negatywną, przygotowanej zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy.

14. Z przeprowadzonych negocjacji sporządza się protokół z negocjacji w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, podpisany przez Przewodniczącego KOP lub Zastępcę Przewodniczącego KOP, który zawiera wynegocjowane końcowe stanowisko. Jeden egzemplarz przekazywany jest Wnioskodawcy.
15. Po zakończonych negocjacjach Przewodniczący KOP podsumowuje negocjacje poprzez naniesienie ich wyniku w kryterium wyboru projektów - negocjacje: „*Czy negocjacje zostały zakończone pozytywnie?*” w KOF-M Członków KOP oceniających projekt. Kryterium to może uzyskać następujący wynik: „TAK” oznacza pozytywny wynik negocjacji, „NIE” oznacza negatywny wynik negocjacji co skutkuje tym, że projekt otrzymuje jako końcowy wynik oceny 0 punktów i nie zostaje wybrany do dofinansowania, albo stwierdzenie, że dane kryterium „NIE DOTYCZY” w projekcie.
16. Po wysłaniu ostatniego Protokołu z negocjacji KOP, stosownie do art. 57 ust. 1 ustawy, przygotowuje informację z listą rankingową projektów ocenionych w ramach naboru zawierającą w odniesieniu do każdego projektu tytuł projektu, nazwę Wnioskodawcy, koszt całkowity projektu, wynik oceny, wysokość dofinansowania. Lista jest ułożona wg kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów za ocenę projektu. Projekty, które nie spełniły kryterium negocjacji zgodnie z ust. 11 lit. a, b, c, d umieszczane są na liście z liczbą wynoszącą 0 punktów w końcowej ocenie projektu jako projekty niespełniające wymagań minimalnych, aby mogły zostać wybrane do dofinansowania (kolejność umieszczenia na liście projektów z ilością końcową punktów 0 za ocenę: rosnąco wg numeru w aplikacji SOWA EFS). Na liście uwzględnia się wszystkie projekty złożone w przedmiotowym naborze.
17. Lista projektów, o której mowa w ust. 16 wskazuje, które projekty:
    a) zostały ocenione pozytywnie oraz zostały rekomendowane do dofinansowania po etapie oceny formalno-merytorycznej ale nie podlegały negocjacjom.
    b) spełniły pozytywnie kryterium negocjacje i zostają skierowane do dofinansowania.
    c) zostały ocenione negatywnie w rozumieniu art. 56 ust. 5 i 6 ustawy i nie zostały wybrane do dofinansowania.

18. ION kończy etap negocjacji i jednocześnie postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w momencie, gdy Zarząd Województwa Lubuskiego zatwierdzi listę, o której mowa w ust. 16.
19. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, o którym mowa w ust. 18, ION przekazuje niezwłocznie Wnioskodawcy informację o zakończeniu oceny jego projektu oraz

a) o pozytywnej ocenie projektu oraz skierowaniu do dofinansowania albo
b) o negatywnej ocenie projektu i niewybraniu do dofinansowania wraz ze zgodnym z art. 56 ust. 7 ustawy pouczeniem o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o których mowa w art. 64 ustawy.

20. Informacja, o której mowa w ust. 19 zawiera kopie wypełnionych KOF-M, z zastrzeżeniem, że ION, przekazując Wnioskodawcy tę informację, zachowuje zasadę anonimowości osób dokonujących oceny.
21. Informacja, o której mowa w ust. 19 przekazywana jest na adres doręczeń elektronicznych w systemie „e-Doręczenia” lub w formie pisemnej.
22. Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania ION zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu informację w postaci listy rankingowej projektów ocenionych w ramach naboru.

Orientacyjny termin rozstrzygnięcia naboru: kwiecień 2027 r.

ION zastrzega sobie możliwość przesunięcia terminu rozstrzygnięcia naboru w momencie wpłynięcia do ION w odpowiedzi na ogłoszony nabór znacznej ilości wniosków, zidentyfikowania znacznej ilości projektów skierowanych przez oceniających do negocjacji lub w przypadku, gdy negocjacje z Wnioskodawcami, których projekty zostaną skierowane do negocjacji, zostaną przedłużone z przyczyn nieleżących po stronie ION.

3.2. Sposób podania do publicznej wiadomości wyników naboru oraz informacje o sposobie postępowania z wnioskami o dofinansowanie projektu po rozstrzygnięciu naboru

Zgodnie z zapisami art. 54 ust. 4 *ustawy* po każdym etapie oceny IZ FEWL 21-27 niezwłocznie zamieszcza na stronie internetowej https://funduszeue.lubuskie.pl/ oraz na portalu listę projektów zakwalifikowanych do kolejnego etapu.

Ponadto, zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy po rozstrzygnięciu naboru IZ FEWL 21-27 zamieszcza na stronie internetowej https://funduszeue.lubuskie.pl/ oraz na Portalu Funduszy Europejskich www.funduszeeuropejskie.gov.pl, listę rankingową projektów ocenionych w ramach naboru. Lista zawiera tytuł projektu, nazwę Wnioskodawcy, kwotę przyznanego dofinansowania wynikającą z wyboru projektu do dofinansowania, koszt całkowity projektu oraz wynik oceny. Wnioskodawcy, którego projekt został oceniony negatywnie przysługuje prawo odwołania się od wyników oceny po każdym etapie oceny.

Wnioskodawcy, których wnioski o dofinansowanie projektu zostały ocenione negatywnie zostaną o tym fakcie powiadomieni (poprzez system „e-Doręczeń" lub pisemnie za zwrotnym potwierdzeniem odbioru).

Wnioski o dofinansowanie projektu, które w wyniku rozstrzygnięcia niniejszego naboru zostały wybrane do dofinansowania, zostają poddane procedurze przygotowania i podpisania umowy o dofinansowanie projektu, natomiast wnioski o dofinansowanie projektu, które nie zostały wybrane do dofinansowania są przechowywane w ION w celach archiwizacyjnych.

3.3. Wycofanie (anulowanie) złożonego wniosku o dofinansowanie projektu w aplikacji SOWA EFS

Każdemu Wnioskodawcy przysługuje prawo pisemnego wystąpienia do ION o wycofanie (anulowanie) w aplikacji SOWA EFS złożonego przez siebie wniosku o dofinansowanie projektu w ramach FEWL 21-27 z dalszych etapów procedury udzielania dofinansowania.

Za złożony wniosek o dofinansowanie projektu do ION uważa się ten, który ma nadany numer projektu w aplikacji SOWA EFS i znajduje się po stronie ION w tej aplikacji - ma status obiegu dokumentu *Przesłany do instytucji*.

Wnioskodawca może wycofać (anulować) wniosek o dofinansowanie projektu na każdym etapie postępowania dotyczącym wyboru projektu do dofinansowania oraz na etapie podpisania umowy o dofinansowanie projektu dla naboru.

W tym celu musi to zrobić w aplikacji SOWA EFS (moduł Korespondencja) poprzez złożenie do ION pisemnego wniosku o wycofanie (anulowanie) złożonego wniosku o dofinansowanie projektu, podpisanego przez osobę upoważnioną do reprezentowania wnioskodawcy.

Minimalny zakres informacji we wniosku o wycofanie (anulowanie) to:

1) numer naboru, w odpowiedzi na który został złożony wniosek o dofinansowanie projektu;

2) nazwa Wnioskodawcy;

3) numer projektu nadany przez aplikację SOWA EFS;

4) tytuł projektu.

3.4. Unieważnienie postępowania w zakresie wyboru projektów

IZ FEWL 21-27 zastrzega sobie prawo do unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w następujących przypadkach:

- ✓ w terminie składania wniosków o dofinansowanie projektu nie złożono wniosku lub
- ✓ wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć lub
- ✓ postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.

Instytucja podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób

konkurencyjny oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej oraz na portalu. Informacja ta nie stanowi podstawy do wniesienia protestu, o którym mowa w art. 63 ustawy. Wynika to z tego, że unieważnienie postępowania nie jest tożsame z oceną negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy.

3.5. Środki odwoławcze przysługujące Wnioskodawcy w przypadku negatywnej oceny projektu

Od wyniku negatywnej oceny projektu, zgodnie z zapisami rozdziału 16 ustawy, Wnioskodawcy przysługuje prawo do wniesienia protestu.

Ustawa daje Wnioskodawcy możliwość złożenia protestu w przypadku negatywnej oceny jego projektu w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku o dofinansowanie projektu w zakresie spełniania kryteriów wyboru projektów.

Wnioskodawca ma prawo wnieść protest w formie pisemnej lub z wykorzystaniem systemu „e-Doręczenia” w terminie 14 dni od doręczenia informacji o wyniku oceny.

Protest powinien zostać wniesiony do IZ FEWL 21-27 tzn. do Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, mającego swoją siedzibę w Zielonej Górze przy ulicy Nowy Kisielin - Technologiczna 1 lub na adres: Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, 66-002 Zielona Góra, ul. Nowy Kisielin-Technologiczna 1.

Dopuszczalne sposoby wniesienia protestu:

- list polecony w zaklejonej kopercie lub paczce,
- przesyłka kurierska,
- osobiście,
- przez posłańca,
- usługę „e-Doręczeń” - system elektronicznego doręczania korespondencji, będący cyfrowym odpowiednikiem tradycyjnego listu poleconego za potwierdzeniem odbioru (adres skrzynki AE:PL-59819-50513-EDBAG-31).

Zachowanie terminu na wniesienie protestu ustala się na podstawie zwrotnego potwierdzenia odbioru pisma, informującego o wynikach negatywnej oceny oraz potwierdzenia nadania protestu w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego lub przez kuriera, bądź na podstawie stempla pocztowego na przesyłce zawierającej protest lub też pieczęci kancelaryjnej potwierdzającej doręczenie osobiste protestu (w przypadku użycia systemu elektronicznego doręczania korespondencji potwierdzenie wysłania w systemie „e-Doręczenia”).
W przedmiotowym przypadku termin na złożenie protestu jest ustalany z uwzględnieniem daty nadania/złożenia do właściwej instytucji środka odwoławczego w formie pisemnej lub doręczania korespondencji w systemie „e-Doręczenia”.

Protest powinien zawierać (wymogi formalne):

1. oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu,
2. oznaczenie Wnioskodawcy,
3. numer wniosku o dofinansowanie projektu,
4. wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem,
5. wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem Wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem,
6. podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy.

W przypadku wniesienia protestu niespełniającego wymogów formalnych, o których mowa powyżej lub zawierającego oczywiste omyłki, właściwa instytucja wzywa Wnioskodawcę do jego uzupełnienia lub poprawienia w nim oczywistych omyłek, w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia.

Uzupełnienie protestu, może nastąpić wyłącznie w odniesieniu do wymogów formalnych, o których mowa powyżej, w zakresie pkt 1–3 i 6. Wezwanie

do uzupełnienia lub poprawienia w proteście oczywistych omyłek wstrzymuje bieg terminu przewidzianego na jego rozpatrzenie.

Na prawo Wnioskodawcy do wniesienia protestu nie wpływa negatywnie błędne pouczenie lub brak pouczenia w piśmie informującym o negatywnym wyniku oceny.

Właściwa instytucja, informuje Wnioskodawcę na piśmie o wyniku rozpatrzenia jego protestu. Informacja ta zawiera w szczególności:

- ✓ treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu, wraz z uzasadnieniem,
- ✓ w przypadku nieuwzględnienia protestu – pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Mając na uwadze prawidłowość doręczeń korespondencji w przedmiocie procedury odwoławczej, Wnioskodawca powinien poinformować IZ FEWL 21-27 o zmianie adresu jego siedziby (zamieszkania) lub zmiany adresu doręczeń elektronicznych w systemie „e-Doręczenia”.

Skarga jest wnoszona przez Wnioskodawcę w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o nieuwzględnieniu protestu, negatywnej ponownej ocenie projektu lub pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia, wraz z kompletną dokumentacją w sprawie bezpośrednio do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

W przypadku pozostawienia protestu bez rozpatrzenia z powodu niespełnienia wymogów formalnych, skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (WSA) jest wnoszona przez Wnioskodawcę w terminie 14 dni od dnia upływu terminu na uzupełnienie protestu lub poprawienia w nim oczywistych omyłek.

Ponowna ocena projektu polega na powtórnej weryfikacji projektu w zakresie kryteriów i zarzutów uwzględnionych w rozstrzygniętym proteście.

Instytucja Zarządzająca FEWL 21-27 informuje, iż ostateczne podpisanie umowy o realizację projektu, w stosunku do którego nastąpiło uwzględnienie protestu, nastąpi pod warunkiem że w dniu, w którym możliwe będzie podpisanie umowy o dofinansowanie projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w ramach przedmiotowego Działania dostępna będzie alokacja pozwalająca na realizację projektu.

3.6. Wymagania dotyczące etapu podpisywania umowy

3.6.1 Wymogi ogólne dotyczące przygotowania umowy

Wzór Umowy o dofinansowanie projektu, która będzie zawierana z Wnioskodawcami projektów wybranych do dofinansowania w sposób konkurencyjny jest przyjmowany przez IZ FEWL 21-27 w formie Uchwały Zarządu Województwa Lubuskiego i publikowany na stronie www.funduszeue.lubuskie.pl oraz stanowi Załącznik nr 6 do niniejszego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny: Wzór umowy o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami stanowiącymi integralną część umowy.

UWAGA

W przypadku zmiany wzoru umowy o dofinansowanie w trakcie trwania naboru, nowy wzór umowy stanie się dokumentem obowiązującym i będzie stosowany do wszystkich projektów wybranych do dofinansowania w danym naborze. Zmiany wzoru mogą wynikać np. z konieczności dostosowania umowy do zmieniających się przepisów prawnych. Wnioskodawcy, których projekty zostaną wybrane do dofinansowania, będą zobowiązani do zawarcia umowy na warunkach określonych w zaktualizowanym wzorze.

Informacja o zmianach wzoru umowy jest publikowana na stronie internetowej ION. Wnioskodawcy zobowiązani są do bieżącego monitorowania strony internetowej w celu zapoznania się z obowiązującymi zmianami. Zaktualizowany wzór umowy stanowi integralną część umowy i jest wiążący dla stron umowy. Zmiana wzoru umowy nie wpływa na ocenę wniosków, lecz może mieć wpływ na szczegóły realizacji i rozliczania projektów.

W terminie 10 dni roboczych od przyjęcia Uchwały wraz z Listą rankingową projektów ocenionych w ramach naboru przez Zarząd Województwa Lubuskiego, ION wysyła pisemną informację do Wnioskodawców o pozytywnych wynikach oceny projektów

w przedmiotowym naborze. Pismo informujące o skierowaniu projektu do dofinansowania zawiera również informację o konieczności przesłania dokumentów niezbędnych do przygotowania Umowy o dofinansowanie projektu, które Wnioskodawca ma dostarczyć do ION w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma, a w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie w terminie 14 dni.

ION dokona ich weryfikacji w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia otrzymania kompletu dokumentów. ION zastrzega przy tym, że nie jest związana powyższym terminem, jeśli w trakcie weryfikacji dokumenty wymagają poprawy.

ION przygotowuje umowę, która zostanie podpisana w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia zakończenia weryfikacji.

Umowa z Wnioskodawcą zostanie podpisana w formie elektronicznej, w tym celu niezbędne jest posiadanie przez strony kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

3.6.2. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy

Wnioskodawca, którego projekt został wybrany do dofinansowania[5], wnosi do IZ FEWL 21-27 poprawnie ustanowione zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy w terminie określonym przez IZ FEWL 21-27. Zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy, gdy łączna wartość zaliczek przekazywanych w ramach projektów realizowanych równocześnie na podstawie umów zawartych przez danego Beneficjenta z IZ FEWL 21-27 nie przekracza 10 000 000,00 zł, jest składany przez Beneficjenta, nie później niż do 21 dni kalendarzowych od dnia podpisania umowy, weksel in blanco wraz z wypełnioną deklaracją wystawcy weksla in blanco, podpisywany osobiście przez osobę uprawnioną w obecności pracownika Urzędu, z niniejszym zastrzeżeniem:

1. W przypadku, gdy łączna kwota zaliczek przekazywanych w ramach projektów realizowanych równocześnie na podstawie umów zawartych przez danego

[5] Nie dotyczy Beneficjenta będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, a także Bankiem Gospodarstwa Krajowego, na podstawie art. 206 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych. W przypadku projektu realizowanego przez Beneficjenta będącego państwową jednostką budżetową w partnerstwie z podmiotami prywatnymi Beneficjent ma obowiązek dokonać należytego zabezpieczenia zwrotu nieprawidłowo wykorzystanych środków na poziomie umowy partnerskiej.

beneficjenta z IZ przekracza limit 10 000 000,00[6] zł, określony w § 5 ust. 3 Rozporządzenia z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy ustanawiane jest w wysokości równowartości najwyższej transzy zaliczki, jednak nie może być wyższe niż wartość dofinansowania Projektu na dany rok realizacji (w przypadku Projektów dłuższych niż jeden rok kalendarzowy), w którym wartość dofinansowania jest najwyższa. Zabezpieczenie wnoszone jest wówczas w co najmniej jednej z poniższych form:

- ✓ pieniężnej;
- ✓ poręczenia bankowego lub poręczenia spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
- ✓ gwarancji bankowej;
- ✓ gwarancji ubezpieczeniowej;
- ✓ poręczenia, o którym mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości;
- ✓ weksla z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
- ✓ zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
- ✓ zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów; w przypadku gdy mienie objęte zastawem może stanowić przedmiot ubezpieczenia, zastaw ustanawiany jest wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia mienia będącego przedmiotem zastawu;
- ✓ przewłaszczenia rzeczy ruchomych beneficjenta na zabezpieczenie;
- ✓ hipoteki; w przypadku gdy instytucja udzielająca dofinansowania uzna to za konieczne, hipoteka ustanawiana jest wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki;
- ✓ poręczenia według prawa cywilnego.

[6] Nie dotyczy podmiotów świadczących usługi publiczne, usługi w ogólnym interesie gospodarczym oraz instytutów badawczych, zgodnie z § 5 ust. 3 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

2. W przypadku Beneficjentów, będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą lub prowadzącymi działalność w ramach spółki osobowej pozostających w związku małżeńskim, przy składaniu zabezpieczeń w siedzibie IZ FEWL 21-27, konieczne jest – dodatkowo – złożenie przez małżonka Beneficjenta oświadczenia o wyrażeniu zgody na podpisanie przez męża/żonę Beneficjenta dokumentów, umów zabezpieczających wierzytelność IZ FEWL 21-27 z tytułu przyznanego Beneficjentowi dofinansowania Projektu. W przypadku, gdy małżonek Beneficjenta nie może złożyć Oświadczenia, o którym mowa powyżej w siedzibie IZ FEWL 21-27, możliwe jest złożenie niniejszego Oświadczenia poza siedzibą IZ FEWL 21-27 w formie pisemnej z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku rozdzielności majątkowej pomiędzy małżonkami, Beneficjent nie jest obowiązany do uzyskania zgody małżonka na zawarcie umów zabezpieczających należyte wykonanie obowiązków wynikających z Umowy, pod warunkiem przedłożenia pracownikom IZ FEWL 21-27, dowodu zniesienia wspólności ustawowej małżeńskiej (w szczególności oryginałów bądź kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem: umowy o rozdzielności majątkowej, prawomocnego orzeczenia sądu) oraz wskazania sposobu podziału majątku wspólnego.
3. Zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje na wniosek Beneficjenta po ostatecznym rozliczeniu Umowy, tj. po zatwierdzeniu końcowego wniosku o płatność w Projekcie oraz – jeśli dotyczy –zwrocie środków niewykorzystanych przez Beneficjenta.
4. W przypadku wszczęcia postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków podjętej na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych albo postępowania sądowo-administracyjnego wszczętego/podjętego w wyniku zaskarżenia takiej decyzji, albo w przypadku wszczęcia egzekucji administracyjnej, zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy może nastąpić po zakończeniu postępowania i, jeśli takie było jego ustalenie, po odzyskaniu środków.
5. W przypadku, gdy Wniosek przewiduje trwałość Projektu lub rezultatów, zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie następuje po upływie okresu trwałości.

6. W przypadku zaplanowania kontroli projektu w siedzibie Beneficjenta zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie następuje po uznaniu przez IZ FEWL 21-27 wykonania zaleceń pokontrolnych przez Beneficjenta.
7. W przypadku niewystąpienia Beneficjenta o zwrot dokumentów stanowiących zabezpieczenie po upływie terminu wskazanego w ust. 6, zabezpieczenie zostanie komisyjnie zniszczone.

IV. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYBORU PROJEKTÓW

4.1. Typy Wnioskodawców/beneficjentów – podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu

Uprawnionymi do aplikowania w naborze są następujące typy Wnioskodawców/beneficjentów (katalog Wnioskodawców/beneficjentów dla niniejszego naboru):

- ✓ instytucje rynku pracy,
- ✓ jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego,
- ✓ jednostki samorządu terytorialnego,
- ✓ MŚP,
- ✓ organizacje pozarządowe,
- ✓ ośrodki kształcenia dorosłych,
- ✓ podmioty ekonomii społecznej,
- ✓ szkoły i inne placówki systemu oświaty,
- ✓ uczelnie.

Projekty mogą być realizowane również na zasadzie partnerstwa z udziałem Partnerów, będących podmiotami wymienionymi powyżej w typach Wnioskodawców/beneficjentów dla przedmiotowego naboru. Dopuszczalna jest realizacja projektu z zaangażowaniem podmiotów, innych niż wymienione w typach Wnioskodawców/beneficjentów dla przedmiotowego naboru, realizujących wspólnie

projekt w celu osiągnięcia kompleksowego efektu, z zastrzeżeniem, iż wszystkie wydatki ponoszone przez te podmioty, zostaną ujęte jako koszty niekwalifikowalne w budżecie projektu.

Dofinansowania nie mogą otrzymać podmioty:

- które zostały wykluczone z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, na podstawie art. 207 ustawy o finansach publicznych;
- na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z decyzji KE uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 TFUE (dotyczy projektów objętych pomocą państwa, dla których warunek został uwzględniony w programie pomocowym);
- karane na mocy zapisów ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej, zakazem dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy o finansach publicznych;
- jednostki samorządu terytorialnego, które podjęły jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, jak również podmioty kontrolowane lub zależne od tych jednostek;
- karane na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- które są osobą fizyczną lub prawną lub powiązaną z nimi osobą fizyczną lub prawną wymienioną w załączniku I do Rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających (ww. osoby i podmioty objęte są również decyzjami Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji ws. wpisu na listę osób i podmiotów, wobec których stosowane są środki, o których mowa w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

Zgodnie z kryterium dostępu nr 3 Wnioskodawca i Partner (jeśli występuje) zapewniają wiarygodność w zakresie prawnym i finansowym w realizacji projektu. Ocenie podlega wiarygodność prawnofinansowa podmiotów ubiegających się o dofinansowanie, w szczególności w zakresie braku przesłanek wykluczających z udziału w programie. Spełnienie kryterium zminimalizuje ryzyko naruszenia prawa oraz wykorzystania środków publicznych w sposób niezgodny z przeznaczeniem w realizowanych projektach.

Kryterium zostanie spełnione, jeżeli we wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca/Partner złoży deklarację, że zapoznał się z art. 61 ustawy wdrożeniowej oraz że nie występują wobec niego i Partnera (jeśli występuje) wskazane tam przesłanki, które uniemożliwiałyby zawarcie umowy o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca i jego Partnerzy muszą wykazać, że nie występują przesłanki określone w art. 61 ustawy wdrożeniowej.

4.2. Wymagania dotyczące grupy docelowej

Grupą docelową (odbiorcami wsparcia) dla niniejszego naboru są wyłącznie osoby pełnoletnie zamieszkujące obszar realizacji projektu wskazany w niniejszym Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny (podregion gorzowski) oraz wskazany we wniosku o dofinansowanie projektu (blok danych: *Obszar realizacji projektu)*, które nie uczestniczą w kształceniu formalnym, **zgłaszają się do udziału w projekcie z własnej inicjatywy celem podniesienia umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa w zakresach wskazanych w typach projektów I-V** oraz nie prowadzą jednoosobowej działalności gospodarczej. Zgłoszenie z własnej inicjatywy powinno być potwierdzone w formularzu zgłoszeniowym. Wsparcie dotyczy osób niepełniących funkcji w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej. W ramach naboru nie przewiduje się wsparcia dla lokalnych liderów w zakresie gotowości cywilnej oraz dla osób szkolących (nie dotyczy inicjatyw typu „train the trainers").

Prawidłowy wybór grupy docelowej dla niniejszego naboru podlega ocenie w kryterium dostępu nr 5.

Wiek uczestnika określany jest na podstawie daty urodzenia i ustalany na dzień rozpoczęcia pierwszej formy wsparcia.

Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu (zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny).

Można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania (zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny).

Dla niniejszego naboru obszarem realizacji projektu, zgodnie z podrozdziałem *4.3 Obszar realizacji projektu*, jest podregion gorzowski obejmujący powiaty: gorzowski, międzyrzecki, słubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński, m. Gorzów Wielkopolski.

UWAGA

We wniosku o dofinansowanie projektu wymagane są informacje na jakiej podstawie Wnioskodawca będzie weryfikował fakt, że osoby zakwalifikowane do projektu spełniają przesłankę grupy docelowej dla poszczególnych typów działania.

W rozdziale 4 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 wskazano, że Wnioskodawca zobowiązany jest do uzyskania od uczestników projektu właściwego dokumentu potwierdzającego spełnienie przesłanki grupy docelowej dla poszczególnych typów działania realizowanego w projekcie, w szczególności zaświadczenia/orzeczenia wystawionego przez właściwy organ.

Zgodnie z Rozdziałem 4 pkt. 2 lit a) *Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* potwierdzenie statusu uczestnika powinno następować na podstawie dokumentów urzędowych lub zaświadczeń wydanych przez właściwe podmioty, a nie wyłącznie na podstawie oświadczeń uczestników. Beneficjent zobowiązany jest do gromadzenia dokumentacji umożliwiającej jednoznaczne potwierdzenie spełniania przez uczestników kryteriów kwalifikowalności oraz przynależności do grupy docelowej.

W ocenie Instytucji Zarządzającej FEWL 21-27, oświadczenie uczestnika może mieć wyłącznie charakter pomocniczy i nie stanowi wystarczającego dowodu w sytuacji,

gdy możliwe jest pozyskanie dokumentu potwierdzającego określony status, w szczególności:

- zaświadczenia z powiatowego urzędu pracy,
- zaświadczenia z ZUS lub KRUS,
- zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej,
- orzeczenia o niepełnosprawności,
- zaświadczenia ze szkoły lub uczelni,
- umowa o pracę lub zaświadczenie o zatrudnieniu,
- informacja o zameldowaniu na pobyt stały lub czasowy pobrana elektronicznie poprzez profil zaufany na stronie: www.gov.pl, a w przypadku gdy adres zamieszkania jest inny niż adres zameldowania: oświadczenie właściciela lub najemcy lokalu, który potwierdzi stały pobyt oraz dokument potwierdzający, że osoba podpisująca to oświadczenie jest jego właścicielem lub najemcą lub zawarta umowa na media (np. prąd, gaz, woda, telefon, internet, telewizja kablowa itp.) zawierające adres zamieszkania,
- innych dokumentów wydanych przez właściwe instytucje publiczne.

Powyższe wynika również z zasady należytego zarządzania finansami określonej w art. 33 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zgodnie z którą środki unijne powinny być wydatkowane w sposób zapewniający ich prawidłowe i możliwe do zweryfikowania wykorzystanie.

W związku z powyższym, IZ rekomenduje, aby Wnioskodawca/Beneficjent każdorazowo pozyskiwał dokumenty potwierdzające status uczestnika wydane przez właściwe podmioty, natomiast oświadczenia uczestników stosował jedynie wyjątkowo, tj. w sytuacjach, gdy uzyskanie zaświadczenia lub innego dokumentu obiektywnie nie jest możliwe lub byłoby nadmiernie utrudnione, co powinno zostać odpowiednio uzasadnione i udokumentowane w aktach projektu.

Wymagane dokumenty potwierdzające spełnienie kryterium na etapie realizacji (przykładowe możliwości do wyboru) w tym m.in.:

- informacja o zameldowaniu na pobyt stały lub czasowy pobrana elektronicznie poprzez profil zaufany na stronie: www.gov.pl;

- zaświadczenie wydane przez organ gminy z właściwej ewidencji ludności o miejscu zameldowania na pobyt stały lub czasowy;
- inne dokumenty urzędowe: potwierdzenie złożenia PIT (np. pierwsza strona PIT), kopie decyzji w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości;
- dokumenty związane z dysponowaniem lokalem w danej lokalizacji typu: umowy notarialne, umowy najmu (np. kopie stron z adresem);
- oświadczenie właściciela lub najemcy lokalu, który potwierdzi stały pobyt oraz dokument potwierdzający, że osoba podpisująca to oświadczenie jest jego właścicielem lub najemcą;
- umowa o pracę lub zaświadczenie o zatrudnieniu lub zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy;
- dokumenty dotyczące eksploatacji nieruchomości: zawarta umowa na media lub faktury imienne/rachunki imienne za media (np. prąd, gaz, woda, telefon, internet, telewizja kablowa itp.) zawierające adres zamieszkania (wskazujące adresata) na terenie danego podregionu/powiatu;
- ubezpieczenie z tytułu wykonywanej pracy, potwierdzenie posiadania rachunku bankowego zawierającego adres zamieszkania na terenie danego podregionu/powiatu, kopie korespondencji przychodzącej pod wskazany adres do uczestnika (np. korespondencja z urzędów, banków);
- zaświadczenie wydane przez placówkę oświatową o statusie ucznia/uczennicy szkoły na wskazanym powyżej terenie danego podregionu/powiatu województwa lubuskiego.

Dokumenty powinny zawierać do odczytu jedynie dane umożliwiające weryfikację spełnienia kryterium.

W przypadku objęcia wsparciem w ramach projektu osób z terenów wiejskich, osoby te należy rozumieć, jako osoby przebywające na obszarach słabo zaludnionych zgodnie ze stopniem urbanizacji (DEGURBA). Obszary te wymienione zostały w załączniku nr 10 Wykaz obszarów wiejskich dla województwa lubuskiego zgodnie z klasyfikacją DEGURBA do niniejszego Regulaminu wyboru projektów.

UWAGA

Wnioskodawca powinien opisać grupę docelową we wniosku o dofinansowanie projektu w sposób pozwalający osobie oceniającej projekt jednoznacznie stwierdzić, czy projekt jest skierowany do grupy kwalifikującej się do otrzymania wsparcia zgodnie z zapisami zawartymi w Regulaminie wyboru projektów dla niniejszego naboru.

We wniosku o dofinansowanie projektu należy również wskazać, w jaki sposób Wnioskodawca będzie rekrutował uczestników projektu w tym, jakimi kryteriami posłuży się podczas rekrutacji, przy czym należy pamiętać, że kryteria rekrutacji powinny być mierzalne. Opis przebiegu rekrutacji powinien być szczegółowy i obejmować wskazanie i uzasadnienie wybranych kryteriów i technik rekrutacji dopasowanych do grupy odbiorców, z poszanowaniem zasady dostępności oraz charakteru projektu, a także powinien zawierać m.in. następujące dane: czas, miejsce i informacje o komisji rekrutacyjnej oraz o regulaminie rekrutacji, sposób weryfikacji warunku zamieszkiwania przez uczestnika na obszarze realizacji projektu.

4.3. Obszar realizacji projektu

Obszarem realizacji projektu jest podregion gorzowski tworzony przez powiaty: gorzowski, międzyrzecki, słubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński, m. Gorzów Wielkopolski, na terenie województwa lubuskiego.

Działania projektowe muszą być prowadzone w każdym powiecie podregionu oraz uczestnicy projektu muszą pochodzić z każdego powiatu podregionu.

Przez obszar realizacji należy rozumieć obszar, na którym są prowadzone działania projektowe.

Weryfikacja nastąpi w oparciu o odpowiednie zapisy w Sekcji: *Informacje o projekcie* część: *Obszar realizacji projektu* we wniosku o dofinansowanie projektu, gdzie wnioskodawca powinien wskazać jako obszar realizacji projektu województwo lubuskie/ odpowiednie powiaty podregionu gorzowskiego oraz w Sekcji: *Zadania* – zostaną wskazane miejsca (powiaty) ich realizacji.

4.4. Kryteria wyboru projektów

Wybór projektów do dofinansowania odbywa się w oparciu o:

- kryteria wyboru projektów dla projektów składanych w sposób konkurencyjny (kryteria formalne i merytoryczne) przyjęte 7 października 2026 r. przez Komitet Monitorujący Program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 uchwałą nr 201/KM FEWL/2026 w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów składanych w sposób konkurencyjny dla Priorytetu 6 Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli (z wyłączeniem Działań 6.1 i 6.2) oraz dla Priorytetu 14 Fundusze Europejskie dla bezpieczeństwa i gotowości cywilnej mieszkańców,
- kryteria dostępu i premiujące dla projektów składanych w sposób konkurencyjny przyjęte 8 czerwca 2026 r. przez Komitet Monitorujący Program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 uchwałą nr 191/KM FEWL/2026, w sprawie zatwierdzenia kryteriów dostępu i premiujących dla projektów składanych w sposób konkurencyjny w ramach Działania 14.3 Gotowość cywilna w ramach edukacji dorosłych Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027,

zamieszczone na stronie www.funduszeue.lubuskie.pl oraz odpowiednio w załączniku nr 5a oraz 5b do niniejszego Regulaminu wyboru projektów.

UWAGA:

W trakcie oceny formalno-merytorycznej istnieje możliwość skierowania projektu do uzupełnienia lub poprawy w poszczególnych jego obszarach, które nastąpią na etapie negocjacji. Kryteria, które mogą zostać poddane negocjacjom zostały określone poprzez zapis: „Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznej „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY” albo „DO NEGOCJACJI”.

Skierowanie kryterium do negocjacji oznacza, że projekt może być uzupełniony lub poprawiony w części dotyczącej spełnienia kryterium w zakresie opisanym

w stanowisku negocjacyjnym i określonym w Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny.

Uzupełnienie lub poprawa wniosku o dofinansowanie projektu przez Wnioskodawcę będzie możliwa na etapie negocjacji, o ile projekt w ramach oceny spełnił wszystkie kryteria merytoryczne lub też został skierowany do negocjacji.

4.5. Wymagania dot. kwalifikowalności wydatków

4.5.1 Zasady ogólne dla okresu kwalifikowalności wydatków w programie

Z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej początkiem okresu kwalifikowalności wydatków w ramach RP FEWL 21-27 jest **1 stycznia 2021 r**.
W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków, do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od tej daty. Wydatki poniesione wcześniej nie stanowią wydatku kwalifikowalnego. Końcową datą kwalifikowalności wydatków RP FEWL jest **31 grudnia 2029 r.** albo – w odniesieniu do programów, do których ma zastosowanie art. 7a ust. 5 rozporządzenia EFRR i FS lub art. 5a rozporządzenia EFS+ - 31 grudnia 2030 r.
Dla RP FEWL 21-27 ma zastosowanie art. 5a rozporządzenia EFS+.

Okres kwalifikowalności wydatków **w ramach danego projektu** określony jest w umowie o dofinansowanie projektu, przy czym okres ten nie może wykraczać poza daty graniczne określone powyżej (dla programu RP FEWL 21-27).
Jednym z elementów branych przy ocenie kwalifikowalności wydatków w projekcie jest sprawdzenie, czy dany wydatek zostanie/został poniesiony w okresie realizacji projektu. Natomiast należy odróżnić tę kwestię od okresu kwalifikowalności wydatków w całym programie, którego funkcją jest określenie ram, w jakich instytucja musi ustalić, wyznaczyć termin realizacji projektu. Przy ustalaniu terminu zakończenia projektu powinno się uwzględniać ryzyko polegające na tym, że im przyjmowany lub zakładany termin realizacji projektu bliższy jest dacie kwalifikowalności wydatków

w programie, tym bardziej zawęża się pole reakcji na możliwe opóźnienia i zwiększa niebezpieczeństwo, że niektóre wydatki beneficjenta nie będą mogły zostać uznane za kwalifikowalne.

UWAGA

Dokumentem ujednolicającym warunki i procedury dotyczące kwalifikowalności wydatków dla EFS+ są Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

Do oceny kwalifikowalności wydatków stosuje się wersję Wytycznych obowiązującą w dniu poniesienia wydatku.

Do oceny prawidłowości przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia oraz zawartej w ramach projektu umowy w sprawie zamówienia stosuje się wersję Wytycznych obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania, które zakończyło się zawarciem umowy. Wszczęcie postępowania jest tożsame z publikacją zapytania ofertowego, o którym mowa w sekcji 3.2.3, lub ogłoszenia o prowadzonym naborze pracowników na podstawie stosunku pracy, pod warunkiem, że beneficjent udokumentuje publikację.

Każda wersja Wytycznych jest stosowana od dnia ogłoszenia komunikatu ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

W przypadku, gdy ogłoszona w trakcie realizacji projektu (po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu) wersja Wytycznych wprowadza rozwiązania korzystniejsze dla beneficjenta, warunki ewentualnego ich stosowania w odniesieniu do wydatków poniesionych przed tym dniem oraz postępowań o udzielenie zamówienia wszczętych przed tym dniem, określa właściwa instytucja będąca stroną umowy w tej umowie.

4.5.2 Metoda rozliczania wydatków

UWAGA

Niezależnie od wartości projektu koszty bezpośrednie we wnioskach o dofinansowanie projektu złożonych w przedmiotowym naborze będą rozliczane za pomocą rzeczywiście ponoszonych wydatków.

Koszty pośrednie rozliczane będą z wykorzystaniem stawek ryczałtowych określonych w rozdziale 3.12 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 oraz wskazanych w niniejszym regulaminie w punkcie 4.5.3 Koszty pośrednie.

W przypadku innego trybu rozliczania projektu zawartego we wniosku o dofinansowanie projektu przez wnioskodawcę, Wniosek zostanie oceniony negatywnie.

Maksymalna wartość pojedynczego projektu nie może przekroczyć wartości 2 500 000,00PLN.

Maksymalna wartość dofinansowania pojedynczego projektu nie może przekroczyć wartości 2 500 000,00PLN.

Minimalna wartość pojedynczego projektu 1 500 000,00PLN.

UWAGA

Kwoty w polach Wartość ogółem i Dofinansowanie, w aplikacji SOWA EFS, należy wpisać z dokładnością do 2 miejsc po przecinku.

Kwota w polu Dofinansowanie nie może być wyższa od kwoty w polu Wartość ogółem.

W Regulaminie wyboru projektów w podpunkcie 4.9.1 *Wskaźniki obligatoryjne i inne wskaźniki kluczowe obowiązkowe w ramach projektu* (Tabela nr 1, 2 oraz 3)

wyszczególnione są **wszystkie** wskaźniki obowiązkowe, które Wnioskodawca musi wybrać i wykazać we wniosku o dofinansowanie projektu w sekcji: Wskaźniki projektu. W tym podpunkcie zawarte są również informacje, dla których wskaźników nakazane są minimalne wartości do osiągnięcia w projekcie oraz jak Wnioskodawca ma postąpić gdy wskaźnik obowiązkowy w danym projekcie będzie miał wartość zero.

UWAGA

Wnioskodawca nie może wprowadzać własnych wskaźników do projektu!

Jedynymi wskaźnikami wprowadzanymi do projektu jako własne są obligatoryjne wskaźniki specyficzne dla projektu wymienione w Tabeli nr 3.

Wnioskodawca musi wykorzystywać tylko wskaźniki wymienione w rozdziale *4.9. Wskaźniki monitorowania postępu rzeczowego w ramach projektu* niniejszego Regulaminu wyboru projektów.

We wniosku o dofinansowanie projektu beneficjent przedstawia koszty bezpośrednie w formie budżetu zadaniowego oraz koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 3.12. Wytycznych kwalifikowalności.

Budżet zadaniowy oznacza przedstawienie kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu w podziale na zadania merytoryczne. Zadania merytorycznego nie stanowią pojedyncze wydatki np. usługa cateringowa, hotelowa, trenerska, itd.

Wprowadzanie poszczególnych kosztów odbywa się w sekcji Budżet projektu. W celu dodania kosztu w danym zadaniu należy użyć przycisku +Dodaj koszt i wybrać opcję: Koszt rzeczywiście poniesiony.

UWAGA

Poszczególne zadania, które będą realizowane w ramach projektu, należy wskazać zgodnie z przewidywaną kolejnością ich realizacji. Zgodność kolejności zadań wskazanych w sekcji *Zadania* z kolejnością zadań znajdujących się w *Budżecie projektu* i *Harmonogramie realizacji projektu* zapewniana jest automatycznie przez

aplikację SOWA EFS. Bez wpisania poszczególnych zadań w niniejszej części wniosku nie jest możliwe wypełnienie Budżetu projektu i Harmonogramu realizacji projektu. Wpisana przez Wnioskodawcę nazwa zadania, przenoszona jest automatycznie do budżetu projektu i harmonogramu.

UWAGA

Wskazując poszczególne koszty w budżecie, należy zaznaczyć, czy dany wydatek wpisuje się w jeden lub kilka limitów monitorowanych w ramach FEWL 21-27 oraz w możliwe do wyboru kategorie kosztu.

Szczegółowe informacje na ten temat wskazane są w *INSTRUKCJI wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027.*

Budżet projektu powinien bezpośrednio wynikać z opisanych wcześniej zadań merytorycznych oraz być adekwatny do założeń projektu i Regulaminu wyboru projektów.

Tworząc budżet projektu należy pamiętać o jednej z podstawowych zasad kwalifikowalności, tj. racjonalności i efektywności, co odnosi się do zapewnienia zgodności ze stawkami rynkowymi nie tylko pojedynczych wydatków wykazanych w budżecie projektu, ale również do łącznej wartości usług realizowanych w ramach projektu. Wnioskodawca, w uzasadnieniu wydatku, dla przyjętych do projektu stawek cenowych powinien podać informacje w jaki sposób ustalił, że są to ceny rynkowe tzn. przeprowadził rozeznania cen rynkowych: w odpowiedzi na zapytanie otrzymał 3 oferty z kwotami (należy podać te kwoty) i na tej podstawie ustalił cenę.

Koszty bezpośrednie projektu powinny zostać oszacowane z zastosowaniem warunków i procedur kwalifikowalności określonych w Wytycznych kwalifikowalności.

Uwaga: Wydatkiem niekwalifikowalnym będzie każdy wydatek lub koszt poniesiony, który nie spełnia warunków określonych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności oraz w niniejszym regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny.

4.5.3 Koszty pośrednie

Tylko jedno zadanie w ramach wniosku o dofinansowanie projektu może być zaznaczone jako koszty pośrednie. Zadanie o nazwie Koszty pośrednie jest zawsze umieszczone na końcu tabeli zadań i otrzymuje ostatni numer. Jest to zadanie o charakterze technicznym i służy ujęciu w ramach jednego zadania wszystkich wydatków/kosztów rozliczanych poprzez stawkę ryczałtową.

Katalog kosztów pośrednich jest zamknięty i został wskazany w Wytycznych kwalifikowalności (podrozdział 3.12).

UWAGA

Koszty pośrednie nie mogą być uwzględniane w budżetach pozostałych zadań w kosztach bezpośrednich projektu, ponieważ zostaną wtedy uznane za niekwalifikowalne.

Koszty pośrednie rozliczane ryczałtem są traktowane jako wydatki poniesione. Oznacza to, że Wnioskodawca nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie poniesienia wydatków, które zostały wykazane jako wydatki pośrednie.

Koszty Pośrednie rozliczane są wyłącznie w oparciu o jedną z następujących stawek ryczałtowych, określonych w Wytycznych kwalifikowalności (podrozdział 3.12 pkt 5):

a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich[7] do 830 tys. PLN włącznie,
b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich[8] powyżej 830 tys. PLN do 1 740 tys. PLN włącznie,
c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich[9] powyżej 1 740 tys. PLN do 4 550 tys. PLN włącznie,

[7] Z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
[8] Z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich[10] przekraczającej 4 550 tys. PLN.

4.5.4 Zastosowanie klauzul społecznych

- ✓ Beneficjenci realizujący projekty dofinansowane ze środków EFS+ są zobowiązani do udzielania zamówień publicznych z zastosowaniem **klauzul społecznych** tzn. uregulowań umożliwiających zamawiającemu uwzględnienie dodatkowych celów społecznych w warunkach realizacji zamówienia. Zastosowanie **klauzul społecznych** ułatwi podmiotom ekonomii społecznej dostęp do zamówień publicznych m.in. poprzez wprowadzenie przez zamawiającego stosownych zapisów dotyczących wymagań od potencjalnych wykonawców oraz stosowanie kryteriów dotyczących wymogu zatrudnienia, przy realizacji przedmiotu zamówienia, osób z niepełnosprawnościami, bezrobotnych lub osób, o których mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym.
- ✓ **IZ RP FEWL 21-27 informuje, że obowiązek zastosowania klauzul społecznych przy realizacji zamówienia publicznego, dotyczy zarówno zamówień udzielanych zgodnie z ustawą Pzp jak i zamówień udzielanych zgodnie z zasadą konkurencyjności.**
- ✓ Beneficjent wskazuje we wniosku o dofinansowanie projektu w polu *Zadania*, rodzaje zamówień publicznych (dostawy, usługi) w ramach których zobowiązany będzie do stosowania **klauzul społecznych**.
- ✓ Sposób oraz przykłady stosowania klauzul społecznych zostały omówione również w publikacji „Zamówienia społeczne – podręcznik stosowania", 2021 r. (podręcznik zamieszczony jest na stronie www.rops.lubuskie.pl w zakładce: Projekty). Opracowanie powstało w ramach projektu „EFEKT SYNERGII – koordynacja lubuskiej ekonomii społecznej" współfinansowanego ze środków RPO Lubuskie. Podręcznik stanowi załącznik do Regulaminu wyboru projektów.

[9] Z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
[10] Z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

4.6. Wymagania finansowe

- ✓ **Minimalna wartość pojedynczego projektu wynosi 1 500 000,00PLN.**
- ✓ **Maksymalna wartość dofinansowania pojedynczego projektu nie może być wyższa niż 2 500 000,00PLN.**
- ✓ **Maksymalna wartość pojedynczego projektu nie może być wyższa niż 2 500 000,00PLN.**

  (do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru – **4,3653PLN**).
- ✓ **W niniejszym naborze nie założono możliwości ponoszenia kosztów na zasadzie cross-financingu - zakres stosowania cross-financingu w niniejszym naborze wynosi maksymalnie 0% finansowania na poziomie projektu.**

  Warunki kwalifikowania zakupu mebli, sprzętu i pojazdów z EFS+ (poza cross-financingiem) zostały określone w podrozdziale 2.4 pkt. 6) lit. c).
- ✓ **W niniejszym naborze wkład własny Wnioskodawca nie jest wymagany.**

  Wkład własny Wnioskodawcy w niniejszym naborze wynosi **0% wydatków kwalifikowalnych projektu**.

UWAGA:

- ✓ Wszystkie wydatki powinny być adekwatne do zaplanowanej w projekcie formy wsparcia, co jest warunkiem uznania ich za uzasadnione.
- ✓ Wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania w projekcie cen rynkowych w zakresie najczęściej finansowanych wydatków w ramach danej grupy projektów.

  Przy ocenie będą brane pod uwagę takie czynniki jak: specyfika projektu, stopień złożoności projektu, wielkość grupy docelowej, miejsce realizacji. W przypadku przekroczenia ww. cen rynkowych Wnioskodawca jest zobowiązany do zawarcia we wniosku o dofinansowanie projektu uzasadnienia zaistniałej sytuacji.

Zaplanowane przez Wnioskodawcę koszty nie mogą być zawyżone w odniesieniu m.in. do średnich cen rynkowych. Podczas prac Komisji Oceny Projektów, analizowana będzie relacja wartości uzyskanych efektów do nakładów użytych do ich uzyskania.

Efektywność kosztowa rozpatrywana będzie zarówno w kontekście pojedynczych wydatków wykazanych w budżecie projektu, jak również w odniesieniu do łącznej wartości usług/zadań realizowanych w ramach projektu.

Koszty przedstawione w budżecie zweryfikowane będą zarówno pod względem poprawności rachunkowej, jak również w odniesieniu do zapisów uzasadniających konieczność ich poniesienia w ramach projektu.

Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia szczegółowej kalkulacji kosztu w Sekcji Uzasadnienie wydatków zgodnie z zapisami Wytycznych dotyczących kwalifikowalności 2021-2027 – sposób szczegółowego przedstawienia/uzasadnienia kalkulacji dla przyjętych do projektu stawek kosztu został opisany powyżej w 4.5.2 Metoda rozliczania wydatków.

4.7. Wymagania dotyczące partnerstwa

Projekty dofinansowywane w ramach niniejszego naboru mogą być realizowane w partnerstwie. Możliwość realizacji projektów w partnerstwie została określona w art. 39 ustawy.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy - W celu wspólnej realizacji projektu, w zakresie określonym przez instytucję zarządzającą krajowym programem albo instytucję zarządzającą regionalnym programem, może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie.

1. Podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, inicjujący projekt partnerski, dokonuje wyboru partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 4 tej ustawy,

z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania. Podmiot ten, dokonując wyboru, jest obowiązany w szczególności do:

a. ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów;
b. uwzględnienia przy wyborze partnerów zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa oraz doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;
c. podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera. Wybór partnerów jest dokonywany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

2. W przypadkach uzasadnionych koniecznością zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu, za zgodą IZ FEWL 21-27, może nastąpić zmiana partnera.
3. Podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r.- Prawo zamówień publicznych, niebędący podmiotem inicjującym projekt partnerski, po przystąpieniu do realizacji projektu partnerskiego podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej informację o rozpoczęciu realizacji projektu partnerskiego wraz z uzasadnieniem przyczyn przystąpienia do jego realizacji oraz wskazaniem partnera wiodącego w tym projekcie.
4. Porozumienie/umowa o partnerstwie określają w szczególności:

a. przedmiot porozumienia albo umowy;
b. prawa i obowiązki stron;
c. zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie, w tym zakres realizowanych przez nich zadań;
d. partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu;
e. sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiający określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów;

f. sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy. Stroną porozumienia oraz umowy o partnerstwie nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania.

W przypadku realizacji projektów partnerskich, partnerzy są wskazywani imiennie we Wniosku o dofinansowanie projektu (sekcja Wnioskodawca i realizatorzy).

4.8. Realizacja zasad horyzontalnych

Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie projektu w przedmiotowym naborze zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu sposób w jaki zapewni, w proponowanym projekcie, przestrzeganie zasad horyzontalnych, o których mowa w art. 9 Rozporządzenia ogólnego oraz Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. Projekt musi być zgodny z następującymi zasadami:

- zasada równości kobiet i mężczyzn,
- zasada równości szans i niedyskryminacji (w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością),
- zasada zrównoważonego rozwoju (w tym zasadą „nie czyń poważnych szkód” (DNSH))

oraz

- Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r.,
- Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.

Zasady te muszą być stosowane na etapie przygotowywania, wdrażania, sprawozdawczości i trwałości projektu i mogą one być weryfikowane podczas kontroli.

Dofinansowanie otrzyma tylko ten projekt, który przestrzega zasady horyzontalne.

Informacje dotyczące Zasad horyzontalnych zostały opisane w rozdziale *V. Szczegółowe informacje dotyczące naboru – Zasady horyzontalne*, niniejszego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny.

Wnioskodawca obowiązkowo w projekcie ma wykazać, w jaki dokładnie sposób (lub na jakiej podstawie) będzie dbać o przestrzeganie wskazanych powyżej zasad.

Informacje te są niezbędne do oceny odpowiednich kryteriów horyzontalnych na etapie oceny formalno-merytorycznej projektu.

Zamieszczona w projekcie tylko deklaracja o przestrzeganiu, nie będzie traktowana jako spełnienie kryteriów.

4.9. Wskaźniki monitorowania postępu rzeczowego w ramach projektu

4.9.1 Wskaźniki obligatoryjne i inne wskaźniki kluczowe obowiązkowe w ramach projektu

Wskaźniki są głównym narzędziem służącym do monitorowania postępu w realizacji założonych działań i celów projektu. Wskaźniki odnoszą się zarówno do produktów, jak i rezultatów.

Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel projektu został zrealizowany, tj. kiedy można uznać, że zidentyfikowany problem został rozwiązany, a projekt zakończył się sukcesem.

Dla naboru nr FELB.14.03-IZ.00-002/26 wskaźnikami obligatoryjnymi są:

Tabela nr 1

L.p.	Nazwa wskaźnika (jednostka miary)	Rodzaj wskaźnika	Minimalna wartość wskaźnika
1.	Liczba osób, które podniosły umiejętności, lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle	Rezultatu	865

	obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa (osoby).*		
2.	Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa (osoby).	Produktu	1 017

*Podstawą liczenia wskaźnika *Liczba osób, które podniosły umiejętności, lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa* jest wartość wskaźnika *Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa*.

Uwaga: wartość wskaźnika *Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa* stanowi sumę wartości wskaźników z Tabeli nr 3 dla L.p. od 1 do 6.

Innymi wskaźnikami kluczowymi obowiązkowymi do monitorowania w ramach przedmiotowego naboru są:

Tabela nr 2

L.p.	Nazwa wskaźnika (jednostka miary)	Rodzaj wskaźnika
1.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje cyfrowe po opuszczeniu programu (osoby).	Rezultatu
2.	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (osoby)*.	Produktu
3.	Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie (osoby)*.	Produktu
4.	Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie (osoby)*.	Produktu
5.	Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie* (osoby).	Produktu

6.	Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie* (osoby).	Produktu
7.	Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (sztuki).	Produktu
8.	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (sztuki).	Produktu
9.	Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym (podmioty).	Produktu

* Wnioskodawca zobowiązany jest do monitorowania tych wskaźników na etapie realizacji projektu. Każdorazowo w ramach WOP, wnioskodawca jest zobowiązany do wykazywania postępu w osiąganiu tych wskaźników.

Obligatoryjny wskaźnik specyficzny dla projektu:

Dla przedmiotowego naboru określono specyficzne wskaźniki wraz z minimalną wartością dla projektu, niezbędne do spełnienia wymagań minimalnych aby projekt mógł zostać skierowany do dofinansowania – weryfikacja w kryterium dostępu nr 8. Wskaźniki te zawarte są w poniższej tabeli.

Tabela nr 3

Lp.	Nazwa wskaźnika (jednostka miary)	Rodzaj wskaźnika	Minimalna wartość wskaźnika

1.	Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa z powiatu gorzowskiego (osoby).	Produktu	205
2.	Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa z powiatu międzyrzeckiego (osoby).	Produktu	150
3.	Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa z powiatu słubickiego (osoby).	Produktu	126
4.	Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa z powiatu strzelecko-drezdeneckiego (osoby).	Produktu	128
5.	Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa z powiatu sulęcińskiego (osoby).	Produktu	92
6.	Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa z powiatu m. Gorzów Wielkopolski (osoby).	Produktu	316
7.	Liczba osób, które nabyły kompetencje lub uzyskały kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa (osoby).*	Rezultatu	611

*Podstawą liczenia wskaźnika *Liczba osób, które nabyły kompetencje lub uzyskały kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa* jest wartość wskaźnika *Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa*.

Wnioskodawca, aby dodać wskaźniki specyficzne dla projektu wskazane w Tabeli nr 3 musi wykonać w aplikacji SOWA EFS następujące kroki:

1) w zakładce *Wskaźniki projektu* w części *Wskaźniki produktu/rezultatu* należy wybrać przycisk *+Dodaj wskaźnik* następnie wybrać ***Własny***.

2) na ekranie *Obszar danych* w pole *Wskaźnik realizacji projektu* należy wpisać nazwę wskaźnika zgodną z nazwą podaną w Tabeli nr 3 tj.: *Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa z powiatu (podać nazwę konkretnego powiatu)* .

3) w pole *Jednostka miary* należy wpisać *osoby*.

4) w polu *Podział na płeć* wskazać czy wskaźnik jest w podziale na płeć (kobiety / mężczyźni). Jeżeli jest w podziale, należy określić wartości docelowe dla kobiet / mężczyzn.

5) w polu *Sposób pomiaru wskaźnika* należy przedstawić informację w jaki sposób i na podstawie jakich dokumentów dany wskaźnik będzie monitorowany w ramach projektu oraz kto będzie odpowiedzialny za pomiar.

UWAGA

Przedstawiony powyżej sposób wprowadzenia do projektu wskaźników z Tabeli nr 3 jako wskaźnika typu własny, dotyczy tylko i wyłącznie tych wskaźników w ramach przedmiotowego naboru.

Są to jedyne wskaźniki w projekcie, które mają w polu: TYP WSKAŹNIKA: Własny.

Pozostałe wskaźniki w tym polu mają mieć wartość: Obowiązkowy.

UWAGA:

Wnioskodawca nie może wprowadzić do projektu własnych wskaźników tj. przez siebie zdefiniowanych.

Wszystkie wskaźniki z Tabeli nr 1 i 2 Wnioskodawca dodaje do sekcji *Wskaźniki projektu* wybierając przycisk *+Dodaj wskaźnik* następnie *Obowiązkowy* i na otrzymanym polu wybiera z listy wyboru *Wskaźnik realizacji projektu* tylko te wymienione w Tabeli nr 1 i 2.

Przy ustalaniu wartości dla wskaźnika, Wnioskodawca powinien obowiązkowo uwzględnić wymaganą minimalną wartość podaną przez ION powyżej w Tabeli nr 1 i 3 oraz założenia projektu, w tym szczególnie grupę docelową, do której kieruje wsparcie.

UWAGA

Na poziomie wniosku o dofinansowanie projektu (sekcja Wskaźniki projektu), Wnioskodawca ma obowiązek wybrania z listy rozwijanej wszystkich wskaźników wskazanych powyżej w Tabeli nr 1 i 2 oraz wprowadzić wskaźniki wskazane w Tabeli nr 3.

Wszystkim wskaźnikom należy przypisać wartości docelowe.

Wskaźniki wymienione w Tabeli nr 1 i w Tabeli nr 3 muszą mieć w ramach projektu wartość co najmniej minimalną wskazaną w Tabelach nr 1 i 3.

Jeśli dany wskaźnik, wskazany w Tabeli nr 2, nie jest realizowany w ramach projektu wówczas należy wprowadzić wartość docelową „0” (zero).

Wnioskodawca zobowiązany jest do wykazania we wniosku o dofinansowanie projektu, a następnie do monitorowania na etapie realizacji projektu (na postawie składanych wniosków o płatność), wszystkich ww. w Tabeli nr 1, 2 oraz 3 wskaźników, również w przypadku zerowej wartości docelowej.

IZ nie dopuszcza stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, przy wyliczaniu wartości wskaźników dotyczących następujących

cech: uczestnicy z niepełnosprawnościami, obywatele państw trzecich, uczestnicy obcego pochodzenia, mniejszości, w tym społeczności marginalizowane takie jak Romowie, osoby w kryzysie bezdomności lub dotknięte wykluczeniem mieszkaniowym.

4.9.2 Przykłady dokumentów monitorujących i potwierdzających osiągnięcie wskaźników

UWAGA

Z uwagi na fakt, że Wnioskodawca zobowiązany jest do wykazania we wniosku o dofinansowanie projektu, a następnie do monitorowania na etapie realizacji projektu (na podstawie składanych wniosków o płatność), **wszystkich wymienionych w Tabeli nr 1, 2 oraz 3 wskaźników** (również w przypadku zerowej wartości docelowej), ION nakłada na Wnioskodawcę **obowiązek wskazania** w aplikacji SOWA EFS w polu: Sposób pomiaru wskaźnika, sekcji: Wskaźniki projektu, dokumentów monitorujących i potwierdzających osiągnięcie wskaźników – również dla tych, które mają wartość zero.

Poniżej ION przedstawia propozycje przykładowych dokumentów dla wskaźników z Tabeli nr 1, 2, 3.

Tabela nr 1

L.p.	Nazwa wskaźnika (jednostka miary) – przykładowe dokumenty	Rodzaj wskaźnika
1.	Liczba osób, które podniosły umiejętności, lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa (osoby) – *np. certyfikat, zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, protokół z egzaminu, wyniki testu kompetencji, karta osiągniętych efektów uczenia się i inne*	Rezultatu

2.	Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa (osoby) – *np. lista obecności, karta uczestnika projektu, formularz rekrutacyjny, umowa uczestnictwa w projekcie, protokół rozpoczęcia wsparcia, plan wsparcia i inne*	Produktu

Tabela nr 2

L.p.	Nazwa wskaźnika (jednostka miary)	Rodzaj wskaźnika
1.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje cyfrowe po opuszczeniu programu (osoby) – *np. certyfikat, zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, protokół egzaminacyjny, dyplom, certyfikat*	Rezultatu
2.	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (osoby)* - *np. orzeczenie o niepełnosprawności*	Produktu
3.	Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie (osoby)* - *np. zezwolenie na pobyt czasowy (karta pobytu)*	Produktu
4.	Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie (osoby)* - *np. zezwolenie na pobyt czasowy (karta pobytu)*	Produktu
5.	Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie (osoby)* - *np. zaświadczenie lub oświadczenie uczestnika*	Produktu

6.	Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie (osoby)* - *np. zaświadczenie lub oświadczenie uczestnika*	Produktu
7.	Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (sztuki) - *np. protokół z realizacji racjonalnych usprawnień poprzedzony indywidualną diagnozą dostępności danego produktu/wsparcia do potrzeb potencjalnych uczestników projektu*	Produktu
8.	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (sztuki) - *np. protokół zdawczo-odbiorczy, umowy z wykonawcami*	Produktu
9.	Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym (podmioty) - *np. zawarta umowa*	Produktu

Tabela nr 3

L.p.	Nazwa wskaźnika (jednostka miary) – przykładowe dokumenty	Rodzaj wskaźnika
od 1 do 6.	Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa z powiatu gorzowskiego, międzyrzeckiego, słubickiego, strzelecko-drezdeneckiego, sulęcińskiego, m. Gorzów Wielkopolski (osoby) –	Produktu

	np. lista obecności, karta uczestnika projektu, formularz rekrutacyjny, umowa uczestnictwa w projekcie, protokół rozpoczęcia wsparcia, plan wsparcia i inne	
7.	Liczba osób, które nabyły kompetencje lub uzyskały kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa (osoby) – *np. certyfikat, wyniki testu kompetencji, karta osiągniętych efektów uczenia się, dyplom, protokół z egzaminu i inne*	Rezultatu

4.9.3 Definicje operacyjne wskaźników

Wartości wskaźników powinny być wykazywane zgodnie z definicjami wskaźników zawartymi w obowiązującej Liście Wskaźników Kluczowych EFS+ tj. LWK EFS+ (https://www.ewaluacja.gov.pl/strony/monitorowanie/lista-wskaznikow-kluczowych/lista-wskaznikow-kluczowych-efs/) opublikowanej na portalu www.ewaluacja.gov.pl.

Definicje operacyjne wskaźników obligatoryjnie wybieranych i monitorowanych w naborze nr FELB.14.03-IZ.00-002/26 wskazano poniżej.

Liczba osób, które podniosły umiejętności, lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa (osoby)	Wskaźnik mierzy liczbę osób, które otrzymały bezpośrednie wsparcie EFS+ i, które podniosły umiejętności, lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje: – w dziedzinie gotowości cywilnej lub – w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania, lub – w dziedzinie cyberbezpieczeństwa.

	Wskaźnik obejmuje wyłącznie uczestników, którzy zakończyli udział we wsparciu realizowanym w ramach priorytetu zgodnie z art. 12c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057. Pomiar wskaźnika następuje w momencie zakończenia udziału danej osoby we wsparciu lub w innym momencie po jego zakończeniu, jednak nie później niż 4 tygodnie od daty zakończenia udziału w projekcie. Jeżeli okres oczekiwania na wyniki oceny jest dłuższy niż cztery tygodnie od zakończenia udziału w projekcie, ale sama ocena (np. egzamin) odbyła się w trakcie tych czterech tygodni, wówczas można uwzględnić osoby we wskaźniku (po otrzymaniu wyników). We wskaźniku należy uwzględnić jednak tylko te osoby, które otrzymały wyniki do czasu ostatecznego rozliczenia projektu. Każda osoba jest wykazywana tylko raz w ramach wskaźnika w danym projekcie, niezależnie od liczby form wsparcia, z których skorzystała i uzyskanych w związku z tym efektów. <u>Sposób pomiaru kwalifikacji/kompetencji:</u> *Kwalifikacje to określony zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w drodze edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone*

	w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania. Kwalifikacje mogą być nadawane przez: – podmioty uprawnione do realizacji procesów walidacji i certyfikowania zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, – podmioty uprawnione do realizacji procesów walidacji i certyfikowania na mocy innych przepisów prawa, – podmioty uprawnione do wydawania dokumentów potwierdzających uzyskanie kwalifikacji, w tym w zawodzie, – organy władz publicznych lub samorządów zawodowych, uprawnione do wydawania dokumentów potwierdzających kwalifikację na podstawie ustawy lub rozporządzenia. Poza kwalifikacjami włączonymi do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, można wskazać przykłady innych kwalifikacji, które mają znaczenie w określonych środowiskach działalności społecznej lub zawodowej oraz mają stworzony własny system walidacji i certyfikowania. Ponadto, pomimo braku regulacji ze strony państwa polskiego, kwalifikacjami są również certyfikaty, dla których wypracowano już system walidacji i certyfikowania efektów uczenia się na poziomie międzynarodowym. Do wskaźnika wliczane są również osoby, które w wyniku realizacji projektu nabyły kompetencje, tj. wyodrębnione zestawy efektów uczenia się / kształcenia, które zostały sprawdzone w procesie

	walidacji w sposób zgodny z wymaganiami ustalonymi dla danej kompetencji, odnoszącymi się w szczególności do składających się na nią efektów uczenia się. Fakt nabycia kompetencji jest weryfikowany w ramach następujących etapów: a. ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie (w przypadku projektów) lub usługi (w przypadku Podmiotowego Systemu Finansowania) grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz zakresu tematycznego wsparcia, który będzie poddany ocenie, b. ETAP II – Wzorzec – określony przed rozpoczęciem form wsparcia i zrealizowany w projekcie/usłudze standard wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań (wraz z informacjami o kryteriach i metodach weryfikacji tych efektów). Sposób (miejsce) definiowania informacji wymaganych w etapie II powinien zostać określony przez instytucję organizującą konkurs/ przeprowadzającą nabór projektów, c. ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie kryteriów opisanych we wzorcu (etap II) po zakończeniu wsparcia udzielonego danej osobie, przy zachowaniu rozdzielności funkcji pomiędzy procesem kształcenia i walidacji (np. walidacja jest prowadzona przez zewnętrzny podmiot w stosunku do instytucji szkoleniowej lub w jednej instytucji szkoleniowej proces

	walidacji jest prowadzony przez inną osobę aniżeli proces kształcenia), d. ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie. Nabycie kompetencji potwierdzone jest uzyskaniem dokumentu zawierającego wyszczególnione efekty uczenia się odnoszące się do nabytej kompetencji. <u>Sposób pomiaru umiejętności</u> Zgodnie z zapisami USTAWY z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, umiejętności – to zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej, przyswojona w procesie uczenia się. Wykazywać należy wyłącznie umiejętności podniesione: – w dziedzinie gotowości cywilnej lub – w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania lub – w dziedzinie cyberbezpieczeństwa. Sposób pomiaru podniesienia umiejętności powinien być dostosowany do formy wsparcia oraz grupy docelowej. Ocena podniesienia umiejętności odbywa się z wykorzystaniem standardowych narzędzi oceny, adekwatnych do charakteru podnoszonych umiejętności, np.

	– za pomocą testu wiedzy i umiejętności przed rozpoczęciem projektu i po zakończonym udziale w projekcie lub – karty obserwacji prowadzonej przez nauczyciela/trenera według arkusza oceny lub – arkusza oceny wykonywanych ćwiczeń i zadań praktycznych przez nauczyciela/trenera. Podniesienie umiejętności jest potwierdzane poprzez przeprowadzenie weryfikacji efektów uczenia się na podstawie porównania uzyskanych wyników zgodnie z przyjętymi wymaganiami/kryteriami. Potwierdzeniem podniesienia umiejętności jest uzyskanie dokumentu (np. zaświadczenia lub certyfikatu) poświadczającego nabycie umiejętności. Wykazywać należy wyłącznie kwalifikacje lub kompetencje lub umiejętności osiągnięte w wyniku udziału w projekcie EFS+.
Liczba osób, które nabyły kompetencje lub uzyskały kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa (osoby)	jw. z wyłączeniem umiejętności.
Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie	Wskaźnik mierzy liczbę osób, które otrzymały bezpośrednie wsparcie EFS+ w zakresie rozwoju umiejętności, lub kompetencji, lub nabycia kwalifikacji: – w dziedzinie gotowości cywilnej lub

cyberbezpieczeństwa (osoby)	– w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania, lub – w dziedzinie cyberbezpieczeństwa. Uwzględniane są wyłącznie osoby, które rozpoczęły korzystanie ze wsparcia w ramach priorytetu lub priorytetów realizowanych zgodnie z art. 12c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057. Pomiar wskaźnika następuje w momencie rozpoczęcia przez uczestnika pierwszej formy wsparcia w projekcie. Każda osoba jest wykazywana tylko raz w ramach wskaźnika w danym projekcie, niezależnie od liczby form wsparcia, z których skorzystała.
Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa z powiatu *podregionu gorzowskiego* (osoby)	Wskaźnik mierzy liczbę osób powiatu *podregionu gorzowskiego*, które otrzymały bezpośrednie wsparcie EFS+ w zakresie rozwoju umiejętności, lub kompetencji, lub nabycia kwalifikacji: – w dziedzinie gotowości cywilnej lub – w przemyśle obronnym, w tym w odniesieniu do zdolności w zakresie technologii podwójnego zastosowania, lub – w dziedzinie cyberbezpieczeństwa. Uwzględniane są wyłącznie osoby, które rozpoczęły korzystanie ze wsparcia w ramach priorytetu lub priorytetów realizowanych zgodnie z art. 12c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057. Pomiar wskaźnika następuje w momencie rozpoczęcia przez uczestnika pierwszej formy

	wsparcia w projekcie. Każda osoba jest wykazywana tylko raz w ramach wskaźnika w danym projekcie, niezależnie od liczby form wsparcia, z których skorzystała. *Podregion gorzowski* tworzą powiaty: gorzowski, międzyrzecki, słubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński, m. Gorzów Wielkopolski. *Wartość wskaźnika, dla niniejszego naboru, ma być podana oddzielnie dla każdego powiatu tworzącego podregion gorzowski.*
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje cyfrowe po opuszczeniu programu (osoby)	Wskaźnik mierzy liczbę osób dorosłych, które w wyniku wsparcia EFS+ uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje w obszarze cyfrowym. Definicja i sposób pomiaru jak we wskaźniku wspólnym: *liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoby)* (definicja poniżej) – z zastrzeżeniem, że we wskaźniku należy uwzględniać wyłącznie kwalifikacje lub kompetencje cyfrowe. Uwaga – kwalifikacje/kompetencje cyfrowe, nabywane w wyniku uczestnictwa w projektach w celu szczegółowym g), powinny być uwzględniane również we wskaźniku *liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu* (osoby). Wskaźnik jest podrzędny w stosunku do wskaźnika EECR03. Kompetencje/umiejętności cyfrowe to harmonijna kompozycja wiedzy, umiejętności i postaw umożliwiających życie, uczenie się i pracę

	w społeczeństwie cyfrowym, tj. społeczeństwie wykorzystującym w życiu codziennym i pracy technologie cyfrowe. Kompetencje cyfrowe określono w Europejskiej Ramie Kompetencji Cyfrowych dla Obywateli (DigComp). We wskaźniku należy monitorować osoby, które w wyniku wsparcia EFS+ (np. udziału w szkoleniu) nabyły kwalifikacje lub podniosły kompetencje w obszarze cyfrowym tj.: • nabyły jedną lub więcej kompetencji cyfrowych, określonych w Ramie DigComp (potwierdzone co najmniej w procesie walidacji) lub • gdy uczestnik ukończył z wynikiem pozytywnym szkolenie (tj. walidacja potwierdziła nabycie kompetencji), które nie dotyczyło rozwoju kompetencji cyfrowych, ale zawierało elementy związane z ICT, osoba taka może zostać wliczona do wskaźnika, jeżeli element związany z ICT został uwzględniony w efektach uczenia się oraz dla tych efektów określono kryteria walidacji i sposoby ich weryfikacji, a uczestnik przeszedł pozytywnie tę weryfikację i jej wynik jest wskazany na certyfikacie.
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoby)	Do wskaźnika wlicza się osoby, które otrzymały wsparcie EFS+ i uzyskały kwalifikacje lub kompetencje po opuszczeniu projektu. *Kwalifikacje to określony zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w drodze edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej*

	lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania. Kwalifikacje mogą być nadawane przez: – podmioty uprawnione do realizacji procesów walidacji i certyfikowania zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, – podmioty uprawnione do realizacji procesów walidacji i certyfikowania na mocy innych przepisów prawa, – podmioty uprawnione do wydawania dokumentów potwierdzających uzyskanie kwalifikacji, w tym w zawodzie, – organy władz publicznych lub samorządów zawodowych, uprawnione do wydawania dokumentów potwierdzających kwalifikację na podstawie ustawy lub rozporządzenia. Poza kwalifikacjami włączonymi do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, można wskazać przykłady innych kwalifikacji, które mają znaczenie w określonych środowiskach działalności społecznej lub zawodowej oraz mają stworzony własny system walidacji i certyfikowania. Ponadto, pomimo braku regulacji ze strony państwa polskiego, kwalifikacjami są również certyfikaty, dla których wypracowano już system walidacji i certyfikowania efektów uczenia się na poziomie międzynarodowym. Do wskaźnika wliczane są również osoby, które

	w wyniku realizacji projektu nabyły kompetencje, tj. wyodrębnione zestawy efektów uczenia się / kształcenia, które zostały sprawdzone w procesie walidacji w sposób zgodny z wymaganiami ustalonymi dla danej kompetencji, odnoszącymi się w szczególności do składających się na nią efektów uczenia się. Fakt nabycia kompetencji jest weryfikowany w ramach następujących etapów: a. ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie (w przypadku projektów) lub usługi (w przypadku Podmiotowego Systemu Finansowania) grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz zakresu tematycznego wsparcia, który będzie poddany ocenie, b. ETAP II – Wzorzec – określony przed rozpoczęciem form wsparcia i zrealizowany w projekcie/usłudze standard wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań (wraz z informacjami o kryteriach i metodach weryfikacji tych efektów). Sposób (miejsce) definiowania informacji wymaganych w etapie II powinien zostać określony przez instytucję organizującą konkurs/ przeprowadzającą nabór projektów, c. ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie kryteriów opisanych we wzorcu (etap II) po zakończeniu wsparcia udzielonego danej osobie, przy zachowaniu rozdzielności funkcji pomiędzy procesem kształcenia i walidacji (np. walidacja jest

	prowadzona przez zewnętrzny podmiot w stosunku do instytucji szkoleniowej lub w jednej instytucji szkoleniowej proces walidacji jest prowadzony przez inną osobę aniżeli proces kształcenia), d. ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie. Nabycie kompetencji potwierdzone jest uzyskaniem dokumentu zawierającego wyszczególnione efekty uczenia się odnoszące się do nabytej kompetencji. Przez efekty uczenia się należy rozumieć wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodne z ustalonymi dla danej kwalifikacji lub kompetencji wymaganiami. Wykazywać należy wyłącznie kwalifikacje lub kompetencje osiągnięte w wyniku udziału w projekcie EFS+. Powinny one być wykazywane tylko raz dla uczestnika/projektu. Do wskaźnika należy wliczać jedynie osoby, które uzyskały kwalifikacje /kompetencje w trakcie lub bezpośrednio po zakończeniu udziału w projekcie, tj. w ciągu czterech tygodni, które minęły od momentu zakończenia udziału w projekcie. Jeżeli okres oczekiwania na wyniki walidacji/ certyfikacji jest dłuższy niż cztery tygodnie

	od zakończenia udziału w projekcie, ale egzamin odbył się w trakcie tych czterech tygodni, wówczas można uwzględnić osoby we wskaźniku (po otrzymaniu wyników). We wskaźniku należy uwzględnić jednak tylko te osoby, które otrzymały wyniki do czasu ostatecznego rozliczenia projektu. Dodatkowe informacje na temat monitorowania uzyskiwania kwalifikacji i kompetencji w ramach projektów współfinansowanych z EFS+ zawarte są w załączniku nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2021-2027.
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (osoby)	Za osoby z niepełnosprawnościami uznaje się osoby niepełnosprawne w świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia. Przynależność do grupy osób z niepełnosprawnościami określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. W przypadku, gdy niepełnosprawność jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach

	wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych monitorowania). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników. IZ nie dopuszcza stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, przy wyliczaniu wartości danego wskaźnika.
Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie (osoby)	Osoby, które są obywatelami krajów spoza UE. Do wskaźnika wlicza się też bezpaństwowców zgodnie z Konwencją o statusie bezpaństwowców z 1954 r. i osoby bez ustalonego obywatelstwa. Przynależność do grupy osób z krajów trzecich

	określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. W przypadku, gdy obywatelstwo państw trzecich jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników z krajów trzecich w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników. IZ nie dopuszcza stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, przy

	wyliczaniu wartości danego wskaźnika.
Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie (osoby)	Osoby obcego pochodzenia to cudzoziemcy - każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa, bez względu na fakt posiadania lub nie obywatelstwa (obywatelstw) innych krajów. Wskaźnik nie obejmuje osób należących do mniejszości, których udział w projektach monitorowany jest wskaźnikiem *liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie*. Przynależność do grupy osób obcego pochodzenia określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. W przypadku, gdy fakt bycia cudzoziemcem (osobą obcego pochodzenia) jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników obcego pochodzenia w ogólnej liczbie uczestników

	w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników. Informacje dodatkowe: Wskaźnik będzie obejmował zawsze osoby z krajów trzecich, zliczane we wskaźniku *liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie*. IZ nie dopuszcza stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, przy wyliczaniu wartości danego wskaźnika.
Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie (osoby)	Wskaźnik obejmuje osoby należące do mniejszości narodowych i etnicznych biorące udział w projektach EFS+. Zgodnie z prawem krajowym mniejszości narodowe to mniejszość: białoruska, czeska, litewska, niemiecka, ormiańska, rosyjska, słowacka, ukraińska, żydowska. Mniejszości etniczne: karaimska, łemkowska, romska, tatarska. Definicja opracowana na podstawie ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. Przynależność do grupy osób należących

	do mniejszości określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. W przypadku, gdy przynależność do mniejszości jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników należących do mniejszości w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników. <u>IZ nie dopuszcza stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego</u>

	realizacji programów na lata 2021-2027, przy wyliczaniu wartości danego wskaźnika.
Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie (osoby)	We wskaźniku wykazywane są osoby w kryzysie bezdomności lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań. Bezdomność i wykluczenie mieszkaniowe definiowane są zgodnie z Europejską typologią bezdomności i wykluczenia mieszkaniowego ETHOS, w której wskazuje się okoliczności życia w bezdomności lub ekstremalne formy wykluczenia mieszkaniowego oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej: 1. Bez dachu nad głową, w tym osoby żyjące w przestrzeni publicznej lub zakwaterowane interwencyjnie; 2. Bez mieszkania, w tym osoby zakwaterowane w placówkach dla bezdomnych, w schroniskach dla kobiet, schroniskach dla imigrantów, osoby opuszczające instytucje penitencjarne/karne/medyczne, instytucje opiekuńcze, osoby otrzymujące długookresowe wsparcie z powodu bezdomności - specjalistyczne zakwaterowanie wspierane; 3. Niezabezpieczone zakwaterowanie, w tym osoby w lokalach niezabezpieczonych – przebywające czasowo u rodziny/przyjaciół, tj. przebywające w konwencjonalnych warunkach lokalowych, ale nie w stałym miejscu zamieszkania ze względu na brak posiadania takiego, wynajmujący nielegalnie lub nielegalnie zajmujące ziemie, osoby

	posiadające niepewny najem z nakazem eksmisji, osoby zagrożone przemocą; 4. Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe, w tym osoby zamieszkujące konstrukcje tymczasowe/nietrwałe, mieszkania substandardowe - lokale nienadające się do zamieszkania wg standardu krajowego, w warunkach skrajnego przeludnienia; 5. Osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowane na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Osoby dorosłe mieszkające z rodzicami nie powinny być wykazywane we wskaźniku, chyba że wszystkie te osoby są w kryzysie bezdomności lub mieszkają w nieodpowiednich i niebezpiecznych warunkach. W przypadku, gdy bezdomność / wykluczenie z dostępu do mieszkań jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników.

	Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników bezdomnych / wykluczonych z dostępu do mieszkań w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników. Przynależność do grupy osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. IZ nie dopuszcza stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, przy wyliczaniu wartości danego wskaźnika.
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno

(sztuki)	dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w ramach danego projektu. Tym samym, jego wartość początkowa wynosi 0. Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące. Do wskaźnika powinny zostać wliczone zarówno projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i te ukierunkowane na zwalczanie i zapobieganie wszelkim formom dyskryminacji w stosunku do osób na nią narażonych, a także zwiększanie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Na poziomie projektu wskaźnik może przyjmować maksymalną wartość 1 - co oznacza jeden projekt, w którym sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Liczba sfinansowanych racjonalnych usprawnień, w ramach projektu, nie ma znaczenia dla wartości wykazywanej we wskaźniku.

	Definicja na podstawie: Wytyczne w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (sztuki)	Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów w ramach realizowanego projektu, które zaopatrzono w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiające dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności ruchowymi czy sensorycznymi. Jako obiekty należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB). Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzono. Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z wyposażeniem obiektów w rozwiązania służące osobom z niepełnosprawnościami w ramach danego projektu.
Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub	Za służby publiczne uznaje się publiczne lub prywatne podmioty, które świadczą usługi publiczne (w przypadku usług publicznych zlecanych przez państwo podmiotom prywatnym lub świadczonych w ramach partnerstwa

lokalnym (podmioty)	publiczno-prywatnego). Przez administrację publiczną rozumie się: administrację wykonawczą i prawodawczą na poziomie centralnym, regionalnym i lokalnym; administrację i nadzór nad sprawami podatkowymi (obsługa podatków; pobór cła / podatku od towarów i dochodzenie w sprawie naruszenia prawa podatkowego; służba celna); administrację zajmującą się wdrażaniem budżetu i zarządzaniem środkami budżetu państwa i długiem publicznym (pobieranie i otrzymywanie pieniędzy oraz kontrola ich wydatkowania); administrację zajmującą się sprawami obywatelskimi, polityką w zakresie badań i rozwoju oraz powiązanymi funduszami; administrację i realizację ogólnego planowania gospodarczego i społecznego oraz usług statystycznych na różnych szczeblach rządzenia. Informacje dotyczące podmiotów objętych wsparciem powinny pochodzić z dokumentów administracyjnych np. z umów o dofinansowanie. Do wskaźnika wliczane są tylko te podmioty, dla których można wyróżnić wydatki (nie dotyczy pomocy technicznej). Podmiot jest wliczany do wskaźnika w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie.

V. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE NABORU

Celem naboru jest wybór do dofinansowania projektów, które na obszarze realizacji obejmującym podregion gorzowski tworzony przez powiaty: gorzowski, międzyrzecki, słubicki, strzelecko-drezdenecki, sulęciński, m. Gorzów Wielkopolski, będą zgodne z warunkami określonymi w niniejszym Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny, otrzymają kolejno największą wymaganą liczbę punktów i do wyczerpania kwoty środków przewidzianych na realizację (dofinansowanie) projektów w naborze. Grupą docelową dla niniejszego naboru są wyłącznie osoby pełnoletnie zamieszkujące obszar realizacji projektu (podregion gorzowski), które nie uczestniczą w kształceniu formalnym, zgłaszają się do udziału w projekcie z własnej inicjatywy celem podniesienia umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa w zakresach wskazanych w typach projektów I-V oraz nie prowadzą jednoosobowej działalności gospodarczej.

Wiek uczestnika określany jest na podstawie daty urodzenia i ustalany na dzień rozpoczęcia pierwszej formy wsparcia.

Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu (zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny).

Można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania (zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny).

Działania projektowe muszą być prowadzone **w każdym wskazanym powyżej powiecie podregionu gorzowskiego** oraz uczestnicy projektu, którzy podniosą swoje umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa, muszą pochodzić z każdego z tych powiatów.

Minimalne ilości osób, które należy objąć wsparciem w niniejszym naborze ogólnie oraz w poszczególnych powiatach podregionu w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa zostały określone w Tabeli nr 1 we wskaźniku produktu: *Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie*

gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa oraz w Tabeli nr 3 we wskaźniku produktu: *Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa dla poszczególnego powiatu*.

Dla weryfikacji tego wymogu na poziomie projektu, ION wprowadziła obligatoryjny specyficzny wskaźnik dla projektu: *Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa z powiatu ....(nazwa powiatu).....*(jest ich 6).

Wskaźnik nie jest dostępny na liście rozwijanej wskaźników. Należy dodać własny wskaźnik o wskazanej nazwie oraz minimalnej wartości docelowej określonej zgodnie z Tabelą nr 3.

Informacje dotyczące definicji tego wskaźnika oraz sposobu jego dodania do projektu a także minimalnej wymaganej jego wartości dla poszczególnych powiatów zostały przedstawione w rozdziale *4.9 Wskaźniki monitorowania postępu rzeczowego w ramach projektu* niniejszego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny.

Zgodnie z kryterium dostępu nr 8. „**Projekt jest zgodny z regulaminem wyboru projektów w sposób konkurencyjny.**” ocenie podlega zgodność projektu z zapisami przedmiotowego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny, a szczególnie zgodność w zakresie zapisów wskazanych w Rozdziale (punkcie): *V. Szczegółowe informacje dotyczące naboru*, wskazujących istotne warunki, które powinien spełnić projekt w ramach naboru.

Spełnienie kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznej „TAK”, „NIE”. Ocena ma charakter zero-jedynkowy.

W związku z powyższym, przy opracowywaniu projektu należy mieć na uwadze zapisy zawarte w niniejszym Regulaminie a w szczególności w jego Rozdziale *V. Szczegółowe informacje dotyczące naboru*.

I. Warunki ogólne.

Nabywanie umiejętności, kwalifikacji i rozwijanie kompetencji w zakresie gotowości cywilnej wśród osób dorosłych stanowi istotny element budowania odporności społecznej regionu. W kontekście dynamicznych zmian geopolitycznych, a także rosnących potrzeb w zakresie bezpieczeństwa, zarządzania ryzykiem i reagowania na sytuacje kryzysowe, wymagane (konieczne) jest zapewnienie osobom dorosłym możliwości elastycznego rozwijania umiejętności, kompetencji oraz nabywania i zmiany kwalifikacji, obejmujących umiejętności kluczowe dla funkcjonowania w warunkach niepewności oraz niestabilności wynikającej z różnych sytuacji kryzysowych. Celem wsparcia (podejmowanych działań) będzie wzmocnienie indywidualnych i zbiorowych zdolności adaptacyjnych, a także rozwój umiejętności, w tym praktycznych niezbędnych do reagowania na sytuacje kryzysowe, korzystania z technologii podwójnego zastosowania (dual-use) oraz cyberbezpieczeństwa, w tym ochrony danych i infrastruktury krytycznej. **Działania będą ukierunkowane na osoby dorosłe, które z własnej inicjatywy chcą nabywać umiejętności w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa w zakresach wskazanych w typach projektów I-V** (osoby dorosłe, które prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą nie mogą zostać objęte wsparciem). Uczenie osób dorosłych będzie elastyczne, dostępne i dopasowane do potrzeb odbiorców w obszarze zgodnym z interwencją priorytetu 14. Ważnym elementem jest rozwój inicjatyw typu „train the trainers", pozwalających na powielanie zdobytej wiedzy i umiejętności w środowiskach lokalnych, zawodowych. Działania te zwiększą również zdolność dorosłych mieszkańców regionu do reagowania na zmiany i zagrożenia, a także do aktywnego uczestnictwa w działaniach wspólnot lokalnych na rzecz bezpieczeństwa i stabilności społecznej.

Wsparcie w ramach projektów będzie ukierunkowane na rozwój umiejętności, kwalifikacji i kompetencji osób dorosłych w obszarach kluczowych dla budowania odporności społecznej, gospodarczej i indywidualnej, w kontekście współczesnych zagrożeń, w tym sytuacji kryzysowych powodujących niestabilność i zaburzających stabilność społeczną, terytorialną i gospodarczą.

Działania w tym zakresie będą realizowane w formule uczenia się przez całe życie, z wykorzystaniem elastycznych i dostępnych form kształcenia (szkolenia, w tym obejmujące działania praktyczne, kursy modułowe, usługi zdalne w czasie rzeczywistym), umożliwiających szybkie reagowanie na potrzeby rynku pracy, sytuacje kryzysowe i zmieniające się warunki bezpieczeństwa. Działania będą realizowane poza systemem BUR. Kompetencje czy kwalifikacje należy rozumieć jak w załączniku 2 do Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027. Kompetencje społeczne czy społeczno-emocjonalne należy rozumieć jak w ZSU 2030 (część ogólna). Kompetencje cyfrowe należy rozumieć jak w Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027. Do działań zaplanowanych w ramach projektów niedozwolony jest zakup/doposażenie wykonawców w sprzęt i oprogramowanie służących realizacji szkoleń teoretycznych i praktycznych.

Realizacja w projekcie szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, skierowanych do osób dorosłych w ramach Działania 14.03, które uczestniczą w nich z własnej inicjatywy, obejmujących tematykę przewidzianą w programach szkoleń określonych w *rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia*, wykonywana jest wyłącznie przez podmioty wskazane w art. 50 *ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej* oraz spełniające wymogi wskazane w §11 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia. Podmioty podlegające weryfikacji Akademii Pożarniczej zgodnie z § 11. ust. 2 ww. rozporządzenia są zobowiązane do uzyskania pozytywnego wyniku tej weryfikacji przed rozpoczęciem prowadzenia szkoleń. Wskazane wymagania dotyczą podmiotu faktycznie prowadzącego szkolenia – Wnioskodawcy, partnera albo wykonawcy – a nie pozostałych podmiotów zaangażowanych w realizację projektu. Wnioskodawca, w projekcie, musi zawrzeć informacje umożliwiające KOP zweryfikowanie w trackie oceny spełnienie wymogów wskazanych w ww. dokumentach, w szczególności wymogów wskazanych w § 11 ust. 1 pkt 1), 2) i 3).

Szkolenia, w ramach projektu w niniejszym naborze, mogą być realizowane w jednej z następujących form ich świadczenia (prowadzenia/wykonywania):

a) stacjonarnej – oznaczającej proces uczenia się, który odbywa się z równoczesnym udziałem zarówno uczestników, jak i osoby szkolącej (np. eksperta czy trenera) w miejscu wskazanym przez Wnioskodawcę w projekcie,
b) zdalnej w czasie rzeczywistym – oznaczającej proces uczenia się, który odbywa się z równoczesnym udziałem zarówno uczestników, jak i osoby szkolącej (np. eksperta czy trenera) za pomocą komunikatora,
c) mieszanej (usłudze stacjonarnej połączonej z usługą zdalną w czasie rzeczywistym) – oznaczającej proces uczenia się, który odbywa się z równoczesnym udziałem zarówno uczestników, jak i osoby szkolącej (np. eksperta czy trenera) w miejscu wyznaczonym przez Wnioskodawcę oraz za pomocą komunikatora.

Formy świadczenia szkoleń **niekwalifikowalne** w ramach projektów w niniejszym naborze:

a) usługa zdalna (e-learning) – oznacza proces uczenia się opartego na interakcji uczestnika usługi z materiałem wspierającym rozwój i uczenie się bez równoczesnego udziału osoby szkolącej (np. eksperta czy trenera),
b) usługa mieszana w konfiguracji usługa stacjonarna połączona z usługą zdalną – oznacza proces uczenia się, który odbywa się z równoczesnym udziałem zarówno uczestników, jak i osoby prowadzącej szkolenie (np. eksperta czy trenera) w miejscu wskazanym przez Wnioskodawcę w projekcie oraz zawiera elementy interakcji uczestnika szkolenia z materiałem wspierającym rozwój i uczenie się bez równoczesnego udziału osoby prowadzącej szkolenie (np. eksperta lub trenera),
c) usługa mieszana w konfiguracji usługa zdalna połączona z usługą zdalną w czasie rzeczywistym – oznacza proces uczenia się, który zawiera elementy opierające się na interakcji uczestnika usługi z materiałem wspierającym rozwój i uczenie się bez równoczesnego udziału osoby prowadzącej szkolenie (np. eksperta czy trenera) oraz elementy odbywające się z równoczesnym udziałem uczestników oraz osoby prowadzącej szkolenie (np. eksperta czy trenera) za pomocą komunikatora.

Niniejszy nabór jest realizowany w Działaniu 14.03 w ramach Priorytetu 14 opierającego się na art. 12 c) rozporządzenia 2021/1057 ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 DZ.U.UE.L.2021.231.21 z dnia 2021.06.30, który jednoznacznie wskazuje, **że finansowane działania mają prowadzić do rozwoju umiejętności** w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa – i tylko tego rodzaju działania mogą być objęte wsparciem, finansowaniem. Mając na uwadze art. 12 c) Rozporządzenia EFS+, ION informuje, że dla niniejszego naboru obowiązują następujące zasady – odstępstwa od tych zasad skutkować będą niekwalifikowaniem wydatków w projektach:

a) jeśli działania szkoleniowe przewidują przygotowanie materiałów metodyczno-dydaktycznych lub przygotowanie materiałów szkoleniowych, nie powinno to stanowić odrębnego typu projektu, a być jednym z rodzajów działań zapewniających kompleksowe wsparcie edukacyjne (przygotowanie materiałów poprzedza prowadzenie szkoleń);
b) zakup wyposażenia (np. medycznego, ewakuacyjnego, innego) nie może stanowić odrębnego typu projektu. Jeśli jest to uzasadnione potrzebami szkoleniowymi / edukacyjnymi, takie wyposażenie można zakupić w niezbędnych ilościach wykorzystywanych wyłącznie podczas działań edukacyjnych / szkoleniowych gdy pomaga nabyć kwalifikacje lub podnieść kompetencje i umiejętności uczestników, a nie dystrybucji dla wszystkich uczestników tych działań (np. plecaki ewakuacyjne) bądź doposażenia placówek systemu oświaty, wykonawców, podwykonawców zaplanowanych w projekcie szkoleń. Niedopuszczalny jest zakup sprzętu służącego jedynie obronności cywilnej czy bezpieczeństwu, tj. wykorzystywany do budowania samej obronności;
c) doradztwo zawodowe nie może stanowić odrębnego typu projektu, może być jedynie działaniem uzupełniającym, koniecznym do rozwoju umiejętności;
d) następujące działania – ze względu na brak bezpośredniego związku z rozwijaniem umiejętności – nie będą finansowane z EFS+:
    - działania z zakresu informacji i komunikacji kryzysowej,
    - tworzenie aplikacji i platform informacyjnych, stron internetowych i map ryzyka,
    - instalacja tablic informacyjnych w przestrzeni publicznej,

- prowadzenie kampanii edukacyjnych i informacyjnych dotyczących zagrożeń lokalnych i sposobów przygotowania się do nich,
- opracowanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych (poradniki, checklisty, instrukcje „co robić gdy...") jeśli nie są powiązane z realizacją działań szkoleniowych;

e) wsparcie w projekcie nie może obejmować działań o charakterze ogólnym, niezwiązanych funkcjonalnie z obszarem ochrony ludności i obrony cywilnej;
f) wsparcie w projekcie nie może obejmować szkoleń z zakresu samoobrony, obsługi broni ani strzelectwa oraz innych działań o charakterze militarnym lub paramilitarnym.

We wniosku o dofinansowanie projektu należy przedstawić sposób oceny lub weryfikacji podniesienia lub nabycia umiejętności. Realizowane szkolenia, prowadzące do uzyskania kompetencji muszą mieć określony co najmniej wyodrębniony zestaw efektów uczenia się/kształcenia, który zostanie sprawdzony w procesie walidacji w sposób zgodny z wymaganiami ustalonymi dla danej kompetencji, odnoszącymi się w szczególności do składających się na nią efektów uczenia się. Umiejętności będą dostosowane do gotowości cywilnej, przemysłu obronnego, cyberbezpieczeństwa. Efektem szkolenia będzie nabycie kwalifikacji lub podniesienie kompetencji i umiejętności potwierdzonych odpowiednim dokumentem, zgodnie z zasadami określonymi w Załączniku 2: Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z EFS+ oraz FST do Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.

W przypadku działań skierowanych na rozwijanie umiejętności w sektorze przemysłu obronnego zakres działań / obszar wsparcia powinien wynikać z analizy zapotrzebowania na kwalifikacje i kompetencje w przemyśle obronnym. Analizę przeprowadza Wnioskodawca, a wnioski z niej wynikające w zakresie zapotrzebowania zostają przedstawione w projekcie. Dokument z analizy, Wnioskodawca przechowuje u siebie (nie załącza do wniosku o dofinansowanie projektu) – na etapie kontroli Instytucja poprosi o jego przedstawienie do wglądu, celem potwierdzenia wykonania analizy.

ION rekomenduje aby działania szkoleniowe dla osób dorosłych były realizowane przez instytucje posiadające doświadczenie w tematyce naboru oraz

w poszczególnych typach projektów. Takie rozwiązanie zapewnia, że instytucje szkolące posiadają środki organizacyjne i techniczne, w tym osoby dysponujące wiedzą specjalistyczną, niezbędne do zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego szkolenia oraz stosują standardy obejmujące m.in. prowadzenie dokumentacji szkoleniowej, zawierającej listy uczestników, program zajęć, wykaz kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia, rejestr wydanych zaświadczeń, dyplomów, certyfikatów oraz dokumentację potwierdzającą przeprowadzenie ewaluacji. Ponadto, realizacja szkoleń zgodnie z programami obowiązującymi w tych instytucjach umożliwia ocenę efektów uczenia się i potwierdzenie nabycia lub rozwoju umiejętności przez uczestników, co ma istotne znaczenie dla monitorowania rezultatów wsparcia oraz sprawozdawczości w zakresie wskaźników rezultatu.

I. Kryteria formalne.

4. *Roczny obrót Wnioskodawcy i partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki partnera) jest równy albo wyższy od średnich rocznych wydatków w ocenianym projekcie.*

Średnie roczne wydatki w ocenianym projekcie wylicza się w następujący sposób: Wydatki ogółem projektu dzieli się przez liczbę lat trwania projektu, a wynik zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.

Liczbę lat trwania projektu określa się poprzez podzielenia sumarycznej ilości miesięcy trwania projektu przez 12 miesięcy – otrzymaną liczbę zaokrąglamy do dwóch miejsc po przecinku w następujący sposób: gdy na trzecim miejscu po przecinku jest cyfra większa od zera to wartość drugiej cyfry zwiększamy o jeden (liczbę lat trwania projektu wyznaczamy do dwóch miejsc po przecinku).

Przykład:

Projekt trwa 16 miesięcy, wartość projektu 2 350 095,00PLN,

roczny obrót Wnioskodawcy 800 000,00PLN.

Liczba lat trwania projektu: 16 m-cy : 12 m-cy = 1,3333 lat po zaokrągleniu 1,34 lat.

Średnie roczne wydatki w ocenianym projekcie: 2 350 095,00PLN : 1,34 lat = 1 753 802,2388PLN po zaokrągleniu do pełnych złotych otrzymujemy 1 753 802,00PLN.

Kryterium jest niespełnione – podany przez Wnioskodawcę roczny obrót jest niższy od średnich rocznych wydatków w ocenianym projekcie.

II. Kryteria dostępu.

1. *Koszty bezpośrednie projektu będą rozliczane za pomocą faktycznie poniesionych wydatków określonych przez Wnioskodawcę w oparciu o szczegółowy budżet projektu.*

   Niezależnie od wartości projektu, koszty bezpośrednie projektu rozliczane będą na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków (dla każdego dodawanego kosztu dla zadań, w aplikacji SOWA, należy wybrać rodzaj kosztu: „Koszt rzeczywiście poniesiony"). Koszty pośrednie rozliczane będą z wykorzystaniem stawek ryczałtowych określonych w podrozdziale 3.12 Koszty pośrednie pkt 5) Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i wskazanych w niniejszym Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny w podrozdziale 4.5.3 Koszty pośrednie.
2. *Wnioskodawca i partner/partnerzy wnosi do projektu wkład własny w wysokości określonej w Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny.*

   Zgodnie z zapisami zawartymi w Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny w pkt. 2.6 Kwota przeznaczona na realizację projektów, w niniejszym naborze poziom wkładu własnego został wyznaczony na 0% kosztów ogółem tj. 0,00 PLN. Wnioskodawca nie wnosi do projektu wkładu własnego – **zaznacza NIE DOTYCZY** w odpowiednich polach wniosku o dofinansowanie projektu.
3. *Wnioskodawca i partner/partnerzy (jeśli występuje) zapewniają wiarygodność w zakresie prawnym i finansowym w realizacji projektu.*

   Kryterium ma na celu potwierdzenie, że wobec Wnioskodawcy oraz partnera/partnerów (jeśli występuje) nie zachodzą przesłanki określone w art. 61 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa

wdrożeniowa), które uniemożliwiałyby zawarcie umowy o dofinansowanie projektu. Ocenie podlega wiarygodność prawnofinansowa podmiotów ubiegających się o dofinansowanie, w szczególności w zakresie braku przesłanek wykluczających z udziału w programie. Kryterium zostanie spełnione jeżeli we wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca/Partner złoży deklarację, że zapoznał się z art. 61 ustawy wdrożeniowej oraz że nie występują wobec niego i Partnera (jeśli występuje) wskazane tam przesłanki, które uniemożliwiałyby zawarcie umowy o dofinansowanie projektu. Brak takiej deklaracji ujętej w treści wniosku o dofinansowanie projektu będzie skutkować negatywną oceną projektu.

4. *Wnioskodawca zapewnia, iż rozpoczęcie realizacji projektu nastąpi nie później niż pierwszego dnia kalendarzowego po upływie dwóch miesięcy od daty przewidywanego terminu rozstrzygnięcia przedmiotowego naboru, wskazanego w Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny, w punkcie 3.1 Przebieg naboru.*

   Wnioskodawca zobowiązany jest do rozpoczęcia realizacji projektu nie później niż pierwszego dnia kalendarzowego po upływie dwóch miesięcy od daty przewidywanego terminu rozstrzygnięcia naboru. W punkcie 3.1. Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny, został określony termin rozstrzygnięcia naboru. Wnioskodawca zobowiązany jest do wpisania daty rozpoczęcia realizacji projektu w aplikacji SOWA, zgodnie z następującą metodologią: jeżeli rozstrzygnięcie naboru przewidywane jest na miesiąc kwiecień 2027 roku, rozpoczęcie realizacji projektu musi nastąpić nie później niż w dniu 1 lipca 2027 roku. Spełnienie kryterium zostanie, zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.

5. *Projekt jest przeznaczony wyłącznie dla osób pełnoletnich zamieszkujących obszar realizacji projektu, które nie uczestniczą w kształceniu formalnym, zgłaszają się do udziału z własnej inicjatywy oraz nie prowadzą jednoosobowej działalności gospodarczej.*

   Wnioskodawca w projekcie przedstawia informacje w jaki sposób, jakimi metodami zamierza zapewnić udział w projekcie osób wskazanych w nazwie kryterium. Celem kryterium jest zapewnienie, że wsparcie w ramach projektu trafia do ściśle określonej grupy docelowej zgodnej z Regulaminem wyboru

projektów w sposób konkurencyjny (z konkretnego obszaru realizacji tj. podregionu gorzowskiego).

6. *Wnioskodawca oferuje kompleksowość tematyczną obejmującą kluczowe obszary:*
   - *bezpieczeństwo i cyberbezpieczeństwo (Typ I)*,*
   - *reagowanie kryzysowe (Typ II i V)*,*
   - *technologie dual-use (Typ III)*,*
   - *nabycie kompetencji i kwalifikacji niezbędnych do właściwego poruszania się – również w sytuacjach kryzysowych – po obszarze dostępu do informacji oraz usługach istotnych dla bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego (Typ IV)*.*

   ** Oznacza Typ projektu wskazanego w przedmiotowym Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny w punkcie 2.1 Podstawowe informacje o naborze.*

   Kryterium zobowiązuje Wnioskodawcę do zaplanowania takich działań projektowych aby zapewniły kompleksowe i wieloaspektowe wsparcie w projekcie, które będzie odpowiadać na aktualne, zidentyfikowane w trakcie analizy przedprojektowej, wyzwania związane z bezpieczeństwem oraz odpornością społeczną i instytucjonalną. Uwzględnienie kluczowych obszarów, takich jak bezpieczeństwo i cyberbezpieczeństwo, reagowanie kryzysowe, technologie dual-use oraz współpraca ze służbami i instytucjami, pozwala na rozwijanie spójnych i praktycznych kompetencji uczestników projektu. Kompleksowość należy rozumieć jako dostępność i gotowość do realizacji przez Wnioskodawcę wszystkich typów wsparcia w ramach projektu, a nie jako obowiązek udziału każdego uczestnika we wszystkich jego komponentach. Kryterium ma na celu przygotowanie odbiorców projektu do skutecznego funkcjonowania w sytuacjach zagrożeń, zwiększenie ich świadomości w zakresie nowoczesnych technologii oraz wzmocnienie zdolności do współdziałania z odpowiednimi podmiotami.

7. *Wnioskodawca i partner/partnerzy (jeśli występują) posiadają co najmniej dwuletnie, nieprzerwane doświadczenie w obszarze edukacji i szkoleń w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa.*

Wnioskodawca w projekcie musi przedstawić informacje, które potwierdzą, że Wnioskodawca i partner/partnerzy (jeśli występują) posiadają potwierdzone dwuletnie nieprzerwane **doświadczenie w obszarze edukacji i szkoleń**, w co najmniej jednej z dziedzin wskazanej w nazwie kryterium liczone do dnia rozpoczęcia naboru. Doświadczenie wnioskodawcy i partnera/partnerów (jeśli występują) pochodzi z okresu ostatnich 4 lat przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu. **Należy we wniosku zawrzeć informacje, że Wnioskodawca i partner (jeśli występuje) dysponuje odpowiednim zapleczem, kompetencjami oraz sprawdzonymi metodami dydaktycznymi** co zagwarantuje efektywność procesu uczenia się uczestników oraz osiągnięcie zakładanych rezultatów projektu.

Użyte w treści kryterium określenie „dwuletnie, nieprzerwane doświadczenie w obszarze edukacji i szkoleń" ION interpretuje w następujący sposób:

„Doświadczenie w obszarze edukacji i szkoleń" w dziedzinie gotowości cywilnej, przemysłu obronnego lub cyberbezpieczeństwa oznacza doświadczenie zdobyte poprzez samodzielną realizację działań edukacyjnych i szkoleniowych, z wykorzystaniem własnych zasobów kadrowych, tj. pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, posiadających odpowiednie kwalifikacje lub uprawnienia do prowadzenia szkoleń w danej dziedzinie.

Za spełnienie tego warunku nie uznaje się doświadczenia polegającego wyłącznie na organizowaniu, koordynowaniu lub nadzorowaniu działań edukacyjnych i szkoleniowych, których faktyczną realizację powierzono podmiotom zewnętrznym. W przypadku projektów partnerskich dopuszcza się, aby wnioskodawca posiadał wymagane doświadczenie w jednej z dziedzin objętych projektem, natomiast partner lub partnerzy – w pozostałych dziedzinach. Jednocześnie każdy z tych podmiotów zobowiązany jest do wykazania co najmniej dwuletniego, nieprzerwanego doświadczenia w odpowiednim obszarze. Przykładowo: jeżeli wnioskodawca odpowiadał wyłącznie za organizację szkoleń, ich koordynację, zapewnienie kadry szkoleniowej, nadzór nad realizacją oraz osiągnięcie zakładanych rezultatów, natomiast same szkolenia były prowadzone przez wykonawców zewnętrznych, takie doświadczenie nie zostanie uznane za spełniające wymagania kryterium dostępu nr 7.

„Dwuletnie nieprzerwane doświadczenie” oznacza posiadanie doświadczenia w obszarze edukacji i szkoleń w dziedzinie gotowości cywilnej, przemysłu obronnego lub cyberbezpieczeństwa przez okres co najmniej 24 kolejnych miesięcy, przypadających w ciągu ostatnich 4 lat (48 miesięcy) przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do ION za pośrednictwem aplikacji SOWA EFS. Warunek nieprzerwanego doświadczenia oznacza zachowanie ciągłości prowadzenia działalności we wskazanych obszarach, w tym gotowości do świadczenia usług edukacyjnych i szkoleniowych, przez cały wymagany okres 24 miesięcy.

Nie dopuszcza się sumowania odrębnych okresów doświadczenia, pomiędzy którymi występowały przerwy w prowadzeniu działalności lub gotowości do świadczenia usług we wskazanych dziedzinach.

Przykładowo, jeżeli wnioskodawca w okresie ostatnich 4 lat posiadał doświadczenie obejmujące kolejno 2, 4, 1, 3 oraz 14 miesięcy, a pomiędzy tymi okresami występowały przerwy w gotowości do świadczenia usług, kryterium dostępu nr 7 zostanie uznane za niespełnione. Pomimo, że łączny okres doświadczenia wynosi 24 miesiące, żaden z wykazanych okresów nie obejmuje wymaganych 24 kolejnych miesięcy nieprzerwanego doświadczenia.

8. Kryterium dostępu nr 8 zostało przedstawione na początku niniejszego rozdziału.
9. *Wnioskodawca zapewnia brak podwójnego finansowania działań i wydatków wobec uczestników projektu.*

   Celem zastosowania kryterium jest zapewnienie, iż w ramach projektu nie wystąpi podwójne finansowanie wsparcia uczestników ze środków EFS+, innych funduszy strukturalnych UE oraz środków publicznych ze źródeł finansowania krajowego (w szczególności w ramach FERS, KPO, programów regionalnych, Funduszu Pracy, programów resortowych). Wnioskodawca składając oświadczenie, że w ramach proponowanego projektu nie wystąpi podwójne finansowanie działań, musi dodatkowo we wniosku opisać w jaki sposób będzie identyfikował możliwość jego wystąpienia.
10. *Wnioskodawca zapewnia, że co najmniej 85% uczestników projektu podniesie umiejętności lub nabędzie kompetencje lub uzyska kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa.*

    Wnioskodawca przedstawia szczegółowy opis realizacji wskaźnika pn. *Liczba osób, które podniosły umiejętności lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje*

w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa. Procent osób, które podniosły umiejętności lub kompetencje lub nabyły kwalifikacje po zakończeniu udziału w projekcie wyliczany jest względem wskaźnika *Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa* i stanowi 85% jego wartości docelowej. Szczegółowe definicje wskaźników zawarto w podrozdziale 4.9.3 Definicje operacyjne wskaźników, niniejszego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny. Wartość procentową wskaźnika, wyliczoną na podstawie niniejszego kryterium, zaokrągla się do pełnej liczby osób w górę.

11. *Projekt przewiduje realizację wsparcia szkoleniowego, w którym co najmniej 50% czasu stanowią zajęcia o charakterze praktycznym.*

    Wnioskodawca planując wsparcie szkoleniowe w projekcie musi je tak zaplanować aby co najmniej 50% czasu jego trwania przeznaczyć na zajęcia o charakterze praktycznym. Przez zajęcia praktyczne rozumie się formy wsparcia umożliwiające nabywanie i doskonalenie umiejętności lub kompetencji poprzez działania, w szczególności:

    - warsztaty,
    - ćwiczenia praktyczne,
    - symulacje,
    - studia przypadków,
    - zajęcia w warunkach zbliżonych do rzeczywistych (np. scenariusze sytuacji kryzysowych, cyberataki, działania operacyjne).

    Zwiększony udział zajęć praktycznych przyczyni się do skuteczniejszego podnoszenia umiejętności i nabywania kompetencji, szczególnie w obszarach wymagających zastosowania wiedzy w praktyce a tym samym da uczestnikom pewność w swoje umiejętności i kompetencje.

    Kryterium nie jest obligatoryjne odnośnie wsparcia kończącego się uzyskaniem kwalifikacji.

12. *Wnioskodawca zapewnia, że co najmniej 60% uczestników projektu nabędzie kompetencje lub uzyska kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa.*

Wnioskodawca, we wniosku o dofinansowanie projektu, ma przedstawić szczegółowy plan i opis oferowanego wsparcia prowadzącego do nabycia kompetencji lub uzyskania kwalifikacji **przez co najmniej 60% uczestników projektu** w zakresie obszarów (typów projektu) przewidzianych do realizacji w ramach naboru. Plan wsparcia określa minimalny zakres merytoryczny i liczbę godzin szkoleniowych niezbędnych do osiągnięcia zakładanych rezultatów w postaci nabycia kompetencji lub uzyskania kwalifikacji we wskazanych dziedzinach. Nabycie kompetencji i uzyskanie kwalifikacji będzie realizowane zgodnie z wymogami określonymi w załączniku nr 2: Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z EFS+ oraz FST do Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.

UWAGA

ION wyjaśnia, iż w definicji kryterium dostępu nr 12 w załączniku nr 5b Kryteria dostępu i premiujące dla projektów składanych w sposób konkurencyjny w ramach Działania 14.3 Gotowość cywilna w ramach edukacji dorosłych do niniejszego regulaminu, występuje omyłka pisarska w pierwszym zdaniu, tzn.: jest błędna wartość „50%", prawidłowa wartość to „60%" – wartość zgodna z wartością, która znajduje się w nazwie kryterium tj. „60%". Prawidłowa treść zdania pierwszego w definicji kryterium dostępu nr 12 brzmi następująco: „Wnioskodawca przedstawia szczegółowy plan i opis oferowanego wsparcia prowadzącego do nabycia kompetencji lub uzyskania kwalifikacji przez co najmniej 60% uczestników projektu w zakresie obszarów przewidzianych do realizacji w ramach dokumentacji naboru (typów projektu).".

Dla weryfikacji tego kryterium na poziomie projektu, ION wprowadziła obligatoryjny specyficzny wskaźnik dla projektu: *Liczba osób, które nabyły kompetencje lub uzyskały kwalifikacje w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa*.
Wskaźnik nie jest dostępny na liście rozwijanej wskaźników. Należy dodać własny wskaźnik o wskazanej nazwie oraz wartości docelowej określonej zgodnie z kryterium dostępu nr 12.
Informacje dotyczące definicji tego wskaźnika oraz sposobu jego dodania do projektu a także minimalnej wymaganej jego wartości zostały przedstawione

w rozdziale *4.9 Wskaźniki monitorowania postępu rzeczowego w ramach projektu* niniejszego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny.

III. Kryteria premiujące.

1. *Współpraca z podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo (np. administracja publiczna, służby).*
   Aby spełnić warunki zawarte w kryterium, Wnioskodawca powinien nawiązać partnerstwo z podmiotami wskazanymi w nazwie kryterium i wpisać je do projektu jako Partnerów (w aplikacji SOWA w polu *Czy wnioskodawca przewiduje udział innych podmiotów w realizacji projektu?* i zostanie on nazwany Realizator) oraz określić ich rolę w projekcie, za co będą odpowiadać, przedstawić ich potencjał wniesiony do projektu (osobowy, rzeczowy, finansowy). Włączenie tych podmiotów do realizacji projektu pozwoli na wykorzystanie ich wiedzy eksperckiej, doświadczenia praktycznego oraz dostępu do aktualnych procedur i standardów działania. Pozwoli na lepsze przygotowanie uczestników projektu do funkcjonowania w sytuacjach zagrożeń.
2. *Wnioskodawca zapewni, że do realizacji projektu zostanie zatrudniona co najmniej 1 osoba z niepełnosprawnością, w wymiarze co najmniej ½ etatu, przez co najmniej połowę okresu realizacji projektu.*
   Mając na względzie zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób z niepełnosprawnością Wnioskodawca, aby otrzymać dodatkowe punkty jest zobowiązany do zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością, która wcześniej nie świadczyła dla niego pracy. Na etapie tworzenia wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia deklaracji zatrudnienia co najmniej 1 osoby z niepełnosprawnością jako personelu projektu w wymiarze wskazanym w nazwie kryterium. Osoba ta może być wykazana w kosztach bezpośrednich lub kosztach pośrednich projektu. W projekcie należy wskazać konkretne zadania, za których realizację osoba ta będzie odpowiedzialna w projekcie i wymiar czasu zatrudnienia. Dopuszczalna jest sytuacja, w której Wnioskodawca zatrudni w nowym projekcie osobę z niepełnosprawnością, która była zatrudniona przez niego wcześniej, np. w ramach innego projektu, o ile osoba ta nie jest obecnie pracownikiem Wnioskodawcy i jej zatrudnienie w projekcie będzie stanowiło faktyczne nowe zatrudnienie. Kryterium nie zostanie

spełnione w sytuacji, gdy Wnioskodawca oddeleguje do projektu osobę z niepełnosprawnością już zatrudnioną w swojej organizacji, bez zwiększenia poziomu zatrudnienia tej grupy osób.

3. *Wnioskodawca i Partner (jeśli występuje) od minimum 24 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu posiada nieprzerwanie siedzibę lub stałe miejsce wykonywania działalności gospodarczej na terenie województwa lubuskiego oraz swoją działalnością wpływa na gospodarkę regionu poprzez rozliczenia zobowiązań podatkowych w odpowiednim Urzędzie Skarbowym woj. lubuskiego.*

   Aby spełnić kryterium, Wnioskodawca powinien podać w treści projektu informacje, które potwierdzą jego spełnienie tzn. datę od kiedy posiada nieprzerwanie siedzibę (KRS) lub stałe miejsce wykonywania działalności gospodarczej (CEIDG) na terenie województwa lubuskiego i z którym Urzędem skarbowym rozlicza zobowiązania podatkowe – nie wystarczy tylko deklaracja, że kryterium jest spełnione przez Wnioskodawcę.

IV. Kryterium rozstrzygające.

W przypadku dwóch lub większej liczby wniosków o równej ogólnej liczbie punktów, wyższe miejsce na liście rankingowej otrzymuje ten z nich, który zakłada niższy koszt jednostkowy wsparcia, liczony jako stosunek kosztów ogółem do wartości wskaźnika określonego każdorazowo w Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny.

Dla niniejszego naboru wskaźnikiem tym jest następujący wskaźnik: *Liczba osób objętych wsparciem w dziedzinie gotowości cywilnej, w przemyśle obronnym lub dziedzinie cyberbezpieczeństwa*.

V. Zasady horyzontalne.

Przedstawione poniżej zasady obowiązują na każdym etapie oceny i realizacji projektu, to jest podczas przygotowania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości, ewaluacji, promocji i kontroli.

A. Zasada równości kobiet i mężczyzn.

Każdy projekt realizowany w ramach FEWL 2021-2027 powinien zawierać analizę uwzględniającą sytuację kobiet i mężczyzn na danym obszarze oraz ocenę wpływu projektu na sytuację płci. Wyniki przeprowadzonej analizy powinny być podstawą do planowania działań i doboru instrumentów, adekwatnych do zdefiniowanych problemów.

Projekt musi mieć pozytywny wpływ na zasadę równości kobiet i mężczyzn. Należy przez to rozumieć zaplanowanie w projekcie takich działań, które wpłyną na wyrównywanie szans danej płci będącej w gorszym położeniu (o ile takie nierówności zostały zdiagnozowane w projekcie) lub stworzenie takich mechanizmów, aby na żadnym etapie wdrażania projektu nie dochodziło do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć. Dopuszczalne jest uznanie neutralności projektu w stosunku do niniejszej zasady, jeżeli Wnioskodawca szczegółowo uargumentuje, dlaczego w projekcie nie jest w stanie zrealizować żadnych działań w tym zakresie i uzasadnienie to na etapie oceny zostanie uznane za adekwatne i wystarczające.

Przestrzeganie zasady ma prowadzić do osiągnięcia stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, a tym samym gwarantuje jednakowe prawa i obowiązki, a także równy dostęp do zasobów – środków finansowych, szans rozwoju – z których mogliby korzystać. Zasada ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci. Zasada ta jest ściśle powiązana z zasadą równości szans i niedyskryminacji, zatem działania podejmowane na rzecz realizacji obu zasad powinny być skoordynowane.

W sposób szczególny przez promowanie równości płci należy rozumieć inicjatywy przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu, kształceniu i szkoleniu oraz rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwalczania stereotypowego postrzegania ról kobiecych

i męskich w życiu zawodowym i społecznym, a także popularyzacji i praktycznego stosowania elastycznych form zatrudnienia wśród pracodawców.

Ocena zgodności projektu współfinansowanego z EFS+ z zasadą równości kobiet i mężczyzn obligatoryjnie odbywa się na podstawie formularz „standard minimum" określonego w załączniku nr 1 do *Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2017.*

Standard minimum obejmuje pięć zagadnień i pomaga ocenić, czy w projekcie uwzględniono kwestie równościowe w ramach analizy potrzeb w projekcie, zaplanowanych działań, wskaźników lub w ramach działań prowadzonych na rzecz zespołu projektowego. Projekt musi być zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn. W tym celu Wnioskodawca zawiera we wniosku o dofinansowanie projektu informacje potwierdzające zgodność planowanego projektu z zasadą równości kobiet i mężczyzn, które będą niezbędne do oceny, czy spełniony został „standard minimum". Opis ten powinien znaleźć się w części wniosku, np. „Opis projektu", „Zadania".

B. Zasada równości szans i niedyskryminacji (w tym zasada dostępności dla osób z niepełnosprawnościami).

Zasada równości szans i niedyskryminacji (w tym zasada dostępności dla osób z niepełnosprawnościami) ma na celu zapobieganie wszelkim formom dyskryminacji, nie tylko ze względu na płeć, ale również ze względu na rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Zasada umożliwia wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo we wszystkich dziedzinach życia na jednakowych zasadach.

Projekt powinien mieć pozytywny wpływ na realizację zasady, przez co należy rozumieć zapewnienie dostępności do oferowanego w projekcie wsparcia i rekrutacji dla wszystkich uczestników/uczestniczek tych procesów oraz zapewnienie dostępności do tych wszystkich produktów projektu (w tym także usług), które nie zostały uznane za neutralne oraz zapewnienie dostępnych form komunikacji z biurem projektu i informacji o projekcie dla wszystkich ich użytkowników/użytkowniczek – zgodnie ze standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027.

Projekt realizowany w niniejszym naborze powinien być zgodny z zasadami uniwersalnego projektowania. Koncepcja uniwersalnego projektowania polega na zapewnieniu dostępności infrastruktury transportu, towarów, usług, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz wszelkich innych produktów projektu (które nie zostały uznane za neutralne) dla wszystkich ich użytkowników, w tym dla osób z niepełnosprawnościami zgodnie ze standardami dostępności, które stanowią załącznik nr 2 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. We wniosku o dofinansowanie projektu należy wskazać wszystkie adekwatne do realizowanych działań standardy dostępności, które będą stosowane w projekcie.

Ważnym elementem jest proces rekrutacji, który musi być zaplanowany tak, aby nikomu nie ograniczał dostępu. Należy mieć na uwadze:

- dostosowanie przez wnioskodawców stron internetowych, na których będą publikowane informacje o projekcie oraz dokumenty rekrutacyjne, do standardów WCAG 2.1 lub WCAG 2.2 jest niezbędne, aby umożliwić pozyskanie informacji o rekrutacji osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności;
- zapewnienie różnych sposobów informowania o możliwości udziału w projekcie: plakaty, ulotki, informacje w polskim języku migowym (film na stronie internetowej) itp.;
- wysyłanie informacji o projekcie do organizacji zrzeszających osoby z niepełnosprawnościami działających na terenie realizacji projektu;
- umieszczenie w materiałach informacyjnych i rekrutacyjnych wyraźnej informacji o możliwości skorzystania z usług dostępowych takich jak tłumacz języka migowego, asystent osoby z niepełnosprawnością, materiały szkoleniowe w formie dostępnej (np. elektronicznej z możliwością powiększenia druku lub odwrócenia kontrastu);
- umieszczenie w materiałach informacyjnych i rekrutacyjnych opisu dostępności biura projektu/miejsc rekrutacji (szerokość drzwi, możliwość pokonania schodów (winda, itp.), dostępność tłumaczenia na język migowy, możliwość korzystania z pętli indukcyjnej, itp.).

Wsparcie nie będzie udzielone w przypadku, gdy Wnioskodawcą jest jednostka samorządu terytorialnego (lub jej jednostka organizacyjna, lub podmiot kontrolowany

przez tą jednostkę), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami wskazanymi w artykule 9 ustęp 3 Rozporządzenia ogólnego.

C. Zasada zrównoważonego rozwoju (w tym zasada „nie czyń poważnych szkód" (DNSH))

Zasada zrównoważonego rozwoju zakłada minimalizację oddziaływania działalności człowieka na środowisko, w tym znalezienie równowagi pomiędzy ochroną środowiska, postępem gospodarczym i rozwojem społecznym.

Projekt musi być realizowany zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, to znaczy, że podejmowane przez Wnioskodawcę działania powinny być ukierunkowane na racjonalne gospodarowanie zasobami, ograniczenie presji na środowisko, uwzględnienie efektów środowiskowych w zarządzaniu, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, w celu zagwarantowania możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Projekt musi być realizowany zgodnie z zasadą DNSH („nie czyń poważnych szkód" środowisku). Wnioskodawca powinien wykazać zgodność z zasadą poprzez opisanie we wniosku o dofinansowanie projektu różnorodnych środków, dobranych odpowiednio do specyfiki i zakresu rzeczowego projektu, a podejmowane działania w projekcie nie powinny powodować poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu artykułu 17 Rozporządzenia nr 2020/852 w sprawie tak zwanej „Taksonomii". Istotą zasady jest niewspieranie ani nieprowadzenie działalności gospodarczej, która czyni znaczące szkody dla któregokolwiek z sześciu celów środowiskowych: łagodzenie zmian klimatu; adaptacja do zmian klimatu; odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich; gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling; zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi; ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów, w stosownych przypadkach (w EFS+ np. zakupu sprzętu, pojazdów, wydatków w ramach cross-financingu dotyczących adaptacji/remontów).

Projekt będzie weryfikowany pod względem zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju (w tym z zasadą DNSH) na każdym etapie realizacji.

D. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r.

Projekt musi być zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej zwłaszcza z zapisami z części dotyczącej realizacji zasad horyzontalnych. Żaden aspekt projektu, jego zakres oraz sposób jego realizacji nie może naruszać zapisów Karty Praw Podstawowych. Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r., na etapie oceny wniosku należy rozumieć, jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu. Wnioskodawca jest zobligowany do opisania we wniosku o dofinansowanie projektu, w jaki sposób projekt zapewni zgodność z prawami i wolnościami określonymi w artykułach KPP. Jeżeli Wnioskodawca napisze we wniosku o dofinansowanie projektu, że projekt będzie zgodny np. z artykułem 21 KPP, argumentując, że „wszyscy będą mieć takie same szanse na udział w projekcie, niezależnie od płci, wieku, koloru skóry, niepełnosprawności czy orientacji seksualnej”- to jest to zapis deklaratywny, niewystarczający. Wnioskodawca powinien wymienić konkretne działania, które zapewnią równe traktowanie i zapobieganie dyskryminacji w projekcie.

Przykładem prawidłowego zapisu we wniosku o dofinansowanie projektu może być np.: Realizacja projektu będzie zgodna z prawami i wolnościami określonymi w artykułach (należy wskazać konkretne artykuły) KPP, poprzez następujące działania:

- wprowadzenie regulaminu rekrutacji na zajęcia, zawierającego zapisy antydyskryminacyjne,
- zapewnienie dostępności fizycznej oraz informacyjnej (np. materiały w dużym druku, dostęp do tłumacza języka migowego lub prostego języka) dla uczestników ze szczególnymi potrzebami,
- wszelkie materiały wykorzystywane w projekcie będą wolne od stereotypów płciowych, rasowych czy społecznych.

Wymienione wyżej działania są tylko wąskim przykładem jak należy realizować projekt z uwzględnieniem KPP.

Pomocne mogą być zapisy „Wytycznych Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu

europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych”, w szczególności załącznik nr III.

E. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.

Projekt musi być zgodny z zapisami Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu. Jeżeli Wnioskodawca napisze we wniosku o dofinansowanie projektu np., że projekt będzie zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych - to jest to zapis deklaratywny, niewystarczający. Wnioskodawca jest zobligowany do opisania we wniosku o dofinansowanie projektu, w jaki sposób projekt zapewni zgodność z prawami i wolnościami określonymi w KPON, w szczególności ujętymi w art. 5–9, art. 12, art. 16, art. 19–21, art. 24–30 KPON. Pomocny będzie Poradnik Rzecznika Praw Obywatelskich, który omawia poszczególne artykuły (Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych Poradnik RPO). Wnioskodawca powinien wymienić konkretne działania, które zapewnią równe traktowanie i zapobieganie dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami w projekcie. Przykładem prawidłowego zapisu we wniosku o dofinansowanie o projektu może być np.: Realizacja projektu będzie zgodna z prawami i wolnościami określonymi w artykułach (należy wskazać konkretne artykuły) KPON, poprzez następujące działania:

- wszystkie materiały będą dostępne w formie elektronicznej w wersji zgodnej ze standardem WCAG 2.1 lub WCAG 2.2,
- projekt na każdym etapie realizacji będzie dostępny w równym stopniu dla uczestników projektu niezależnie od stopnia niepełnosprawności,
- sposób komunikacji będzie uwzględniał co najmniej dwa różne kanały sensoryczne (wzrok, słuch).

Wymienione wyżej działania są tylko wąskim przykładem jak należy realizować projekt z uwzględnieniem KPON.

VI. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS

Nie dotyczy

VII. ZAŁĄCZNIKI

- ✓ załącznik nr 1: Wzór wniosku o dofinansowanie projektu.
- ✓ załącznik nr 2: Instrukcja wypełnienia wniosku o dofinansowanie projektu.
- ✓ załącznik nr 3: Karta oceny formalno-merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu.
- ✓ załącznik nr 4: Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej.
- ✓ załącznik nr 5a: Kryteria wyboru projektów składanych w sposób konkurencyjny dla Priorytetu 6 Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli (z wyłączeniem Działań 6.1 i 6.2) oraz dla Priorytetu 14 Fundusze Europejskie dla bezpieczeństwa i gotowości cywilnej mieszkańców.
- ✓ załącznik nr 5b: Kryteria dostępu i premiujące dla projektów składanych w sposób konkurencyjny w ramach Działania 14.3 Gotowość cywilna w ramach edukacji dorosłych.
- ✓ załącznik nr 6: Wzór umowy o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami stanowiącymi integralną część umowy.
- ✓ załącznik nr 7: Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027.
- ✓ załącznik nr 8: Wytyczne dotyczące kwalifikowalności 2021-2027.
- ✓ Załącznik nr 9: Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,

- ✓ Załącznik nr 9a: Załącznik nr 1 - Standard Minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS+.
- ✓ Załącznik nr 9b: Załącznik nr 2. Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027.
- ✓ Załącznik nr 9c: Załącznik nr 3 - Procedury służące do włączania postanowień KPON do praktyki wdrażania programów.
- ✓ Załącznik nr 9d: Załącznik nr 4 – Procedura służąca do włączania postanowień KPP do praktyki wdrażania programów.

- ✓ załącznik nr 10: Wykaz obszarów wiejskich dla województwa lubuskiego zgodnie z klasyfikacją DEGURBA.
- ✓ Załącznik nr 11: Szczegółowy Opis Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027.
- ✓ Załącznik nr 12: Stanowisko negocjacyjne KOP w sprawie projektu.
- ✓ Załącznik nr 13: Protokół ustaleń z negocjacji Instytucji Organizującej Nabór z Wnioskodawcą.
- ✓ Załącznik nr 14: „Zamówienia społeczne – podręcznik stosowania”, 2021 r.
- ✓ Załącznik nr 15: Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.